

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej . . .	K 25.—	celo leto naprej	K 30.—
pol leta	13.—	za Ameriko in vse druge države . . .	
četrt leta	6.50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2.30		

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spoda, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 33.

Izloja vsak dan zvečer izvenredni modelje in pravnike.

Inzerati veljajo: peterostopna polna vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvaja vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih inzeracijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inzerati t. t. d., to je administrativne stvari.

Pomembna številka velja 10 vinarjev. Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravištvu prejemam:	
celo leto naprej	K 24.—	celo leto naprej	K 22.—
pol leta	12.—	pol leta	11.—
četrt leta	6.—	četrt leta	5.50
na mesec	2.—	na mesec	1.90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Bitka pri Brodih

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. julija. (Koresp. urad.) Uradno se razglasi:

Rusko bojišče.

Ob gorenjem Črnomemu se je ponesrečilo več ruskih napadov.

V prostoru severno Brodov je sovražnik včeraj cel dan nadaljeval svoje navale. Do poznega popoldneva ni mogel, od naših vrlo se borečih čet vedno znova odbiti, napredovati niti za korak. Šele z novim, zvečer izvršenim vesunkom, se je Rusom posrečilo, vdreti v naše pozicije vzhodno ceste iz Lešnjova v Brode. Naše čete so nadaljevale boj na južnem robu Brodov.

Pri Pustomitih v Voliniji so c. in kr. čete pregnale sovražnika iz nekakega eksponiranega okopa.

Severo - vzhodno Svinjakov se proti krajevnemu vpadu Rusov borimo s protisunkom.

Sredi julija je sovražnik po štiritrednem odmoru zopet prišel z ofenzivo v Voliniji. Ako povzamemo celotni uspeh te ofenzive, obstoji slednji v tem, da je sovražnik potisnil 80 kilometrov široki del naše fronte na več kot 15 kilometrov globok nazaj. Ta neznačajni pridobitek ozemlja je plačal sovražnik z nepretrgano vrsto težkih napadov in z ogromnimi žrtvami.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

Berolin, 28. julija. (Koresp. ur.) Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Armada skupina gfm. v Hindenburga.

Položaj je v splošnem neizpremenjen.

Armada skupina gfm. princa Leopolda Bavarškega.

Rusi so z močnimi silami obnovili svoje napade. Od včeraj popoldne so z dvema armadnima zboroma šestkrat brezuspešno navalili na fronto Skrobova - Vigoda (vzhodno Gorodišča). Vrše se nadaljnji napadi. Večkrat so se valili napadalni valovi

dveh divizij pred našimi pozicijami ob Ščari, severo - zapadno Ljahovičev, nazaj. Sovražnikove izgube so zelo težke.

Armada skupina gener. von Linsingena.

Severo - vzhodno Svinjakov se ruski napadi sprva pridobili na prostoru. Vrše se protinapadi. Pri Pustomitih so vrgle avstro - ograde čete Ruse v jurišu iz prednje pozicije.

Armada generala grofa Bothmerja.

Nobenih pomembnih dogodkov. Vrhovno armadno vodstvo.

V strahoviti bitki pri Brodih se je Rusom posrečilo, potisniti naše čete nekoliko nazaj. Sovražnik je na odločilni točki uveljavil premoč svoje artiljerije in infanterije in naša, severno mesta se boreča skupina, se je umaknila v noči na petek proti jugu v nove pripravljene pozicije. S kako žilavostjo se bore naši polki in kako prepuščajo sovražniku le korak za korakom svojega ozemlja, to je razvidno iz uradnega poročila, ki po udarja, da so odbili naši vojniki čez dan celo vrsto sovražnih navalov in se šele zvečer umaknili silnemu pritisku; pa tudi sedaj se še drže ob južnem robu mesta. Ruski sunek prihaja v smeri iz severa proti jugu, vzdolž ceste, ki veže Lešnjov ob Slonovski z Brodi. Boji se niso končali in krvava bitka se nadaljuje. — V gozdnih Karpatih se Rusi zopet postavljajo našemu prodiranju z ljutimi protinapadi, ki pa so bili brezuspešni. Pri Jablonici in v prostoru med Prutom in Dnjestrom je položaj neizpremenjen. — V Voliniji so pričeli Rusi napadati pri Svinjakih (med Lokači in Gorohovom). Posrečilo se jim je, nekoliko napredovati. Nemške in naše čete pa so prešle že k protinapadu. Nedaleč od tam, pri Pustomitih, so izvajali avstrijski oddelki lep uspeh. Napadli so s krepkim sunkom sovražnikovo sprednjo pozicijo ter pognali Ruse nazaj. — Pri Baranovičih so se razvili boji zanjih dni v veliko bitko, katere se udeležuje na ruski strani do 120.000 mož. Rusi niso dosedaj dosegli niti najmanjšega

uspeha, pač pa so imeli ogromne izgube. — Snočno naše uradno poročilo nam podaja v kratkih, hladnih besedah sumaričen pregled uspehov, ki so jih dosegli Rusi, odkar so obnovili sredi julija svojo ofenzivo v Voliniji. Dan za dnem so se zaganjale ruske kolone na naše črte, na tisoče je padlo ruskih vojakov, porabljene so bile ogromne množice vojnega materiala in rezultat? Naša in nemška fronta se je v širokosti kakih 80 kilometrov pomaknila za celih 15 km nazaj. V 14. dne 15 kilometrov, torej vsak dan 1 kilometer, so napredovale ruske čete. To je dobra podlaga za račune tistih sovražnih strategov, ki so že izmerili ceste v Lvov, na Kovel, Brest Litovsk in bogve še kam.

RUSKO URADNO POROČILO.

25. julija popoldne. Naša flotilja na jezeru Mjadzol je ponoči obstreljevala na bregu jezera se nahajajoča sovražna bivališča. V okolici Skrobove (22 km severovzhodno Baranovičev) prodirajoče sovražnikove napadalne čete smo z našim ognjem odbili. Severno Lucka sta priletela dva nemška aeroplana nad taborišče ter sta vrgla nekaj bomb, ki niso napravile nobene škode. V smeri na Luck blizu Semerinkov (35 km zapadno Lucka) smo zavrnili sovražni napad. Tekom včerajšnjega napada na vas Halčani (glej popoldansko poročilo z dne 24. t. m.), so se vršili novi ulični boji, v katerih smo vplenili še dve strojni puški ter vjeli 77 Avstrijcev in Nemcev. Ponoči 25. t. m. so prodrli hrabri polki armade generala Saharova preko sovražnih žičnih ovir na bregu Slonovke v okolici Lešnjova. Vrši se vroč boj. Dne 24. julija ob 8. zvečer je padlo zapadno Burkanova eno naših letal, zadeto od sovražne artiljerije, goreče blizu eksponirane sovražne črte na tla. Vse kaže, da sta hrabra letalca, stotnik Beridže in poročnik Riščov umrla junaške smrti. — V okolici Briaza - Fundul - Moldava, zapadno Kimpolunga, je sovražnik s tremi bojnimi stotnjami napadel naše gorske čete. Topničar - merilec Sičkin, ki pripada eni naših gorskih baterij, je napad odbil. Streljal je s svojim topom, akoravno mu je kroglica odstrelila roko, tako dolgo, dokler ni bil top uničen. Sovražnik je bil odbit. Dne 23. t. m. je 49 hrabrih kozakov napadlo sovražnika blizu gorovja Toninatik, 50 verst severozapadno Kimpolunga; vjeli so 4 častnike in 57 vojakov.

25. julija zvečer. Prehod naših čet čez Slonovko blizu izliva v Stir se pod sovražnim ognjem brez prestanka nadaljuje. Pri današnjem prodiranju smo vjeli 1000 sovražnikov ter vplenili 4 topove in 5 strojnih pušk, ki smo jih obrnili proti sovražniku.

26. julija popoldne. Zapadna fronta. V okolici Kemerna (8 km zapad. Šloka) so nas Nemci po artiljerijski pripravi dvakrat napadli. Potisnili so na nekaterih točkah naše najsprejnejše črte nazaj, morali pa so se potem vsled našega koncentričnega ognja umakniti in opustiti zavojevani teren z izgubo mnogih mrličev in ranjencev. Tekom teh bojev so rabili Nemci eksplozivne kroglice in projekte z dušičnimi plini. Severovzhodno Baranovičev na obeh straneh ljut artiljerijski ogenj; celi dan boj med sprednjimi četami, pri čemer so prišli naši na nekaterih mestih nekoliko naprej. Šest sovražnih letal je vrglo 32 bomb na kolodvor Zamirje (42 km severovzhodno Baranovičev) 11 sovražnih letal pa 71 bomb na kolodvor Pogorjelce (22 km severovzhodno Baranovičev). V okolici vasi Vonki (2 km jugozapadno Baranovičev) je prekoračila ponoči 25. t. m. ena sovražna stotinja po ljutem artiljerijskem ognju reko Ščaro ter se približala našim žičnim oviram, kjer je bila z infanterijskim in strojnim ognjem odbita. V okolici Ščare smo potisnili sovražnika z velikimi izgubami še bolj nazaj! Vjeli smo 63 častnikov in 4000 vojakov ter vplenili 5 topov, 6 strojnih pušk, 12 zabojev z municijo in drug vojni material. Število vjetnikov narašča.

26. julija zvečer. Zapadna fronta. Položaj je neizpremenjen.

BITKA PRI BRODIH.

Vojnoporočeval. stan, 28. julija. V prostoru pri Brodih se je vnela pred dnevi velika bitka. Ruska nova razvrstitev je vrgla velike armadne mase v prostor severno železniške črte Brodi - Lvov, kjer se ima izvršiti glavni sunek proti naši fronti. V celodnevni boj, ki spada med najhujše vseh galskih bitk, se je posrečilo našim četam, da so parirale z ogromnimi množinami čet z več strani vršči se poskus prebitja in odbile ruske napade, ki so brez števila zopet in zopet v globokih vrstah silili naprej, med Radzivilovom in Stikom in so kljubovale ruskim poskusom, približati se Bro-

dom z vzhoda. Včeraj in danes je bilo težišče ruskega napada v bojih severno mesta, vzdolž ceste Lešnjov-Brodi, kjer so se ustavljali avstro-ogrski polki skozi dva dni večkratni premoči. Proti večeru so privedli Rusi zopet sveže množice v boj in posrečilo se jim je na enem mestu, da so vdrl v našo fronto. Sedaj bi bilo radi sovražnikove premoči nevarno, držati še nadalje črto, severno Brodov. Armadno vodstvo je torej odredilo, da se naša fronta v tem odseku preloži na južni rob Brodov.

Razširjenje ruske ofenzive.

Petrogradski poročevalec »Corriere della Sera« javlja: Pričakovati je razširjenja ruske ofenzive v največjem obsegu. Ruska napadalna fronta dosedaj še ni tako velika, kakor odgovarja načrtu. Ruske sile so mnogo številnejše kot se je dosedaj navajalo. Brusilov skrbi za neprestano dovažanje municije in artiljerije. Število težkih topov vedno narašča. V enem samem odseku fronte je delovalo en sam dan nad 600 topov. Švicarski listi poročajo, da je Rusija zopet naročila na Japonskem za 45 milijonov municije, katere dobava se mora izvršiti v obrokih do aprila leta 1917.

Domobranski pešpolk št. 13.

o katerega junaškem boju pri Verbnu smo včeraj poročali, se ne rekrutira iz Lvova, temveč iz Olomuca na Moravskem.

Napad na rusko letalsko postajo.

Berolin, 27. julija. Ena naših pomorskih zračnih ladij je dne 25. julija napadla glavno oporišče ruskih in angleških podmorskih čolnov v Mariehammu in uspešno vrglo na ondote pristanske naprave 700 kilogramov razstrelivnih bomb. Vzlic hudemu obstreljevanju se je zračna ladja vrnila nepoškodovana v letalski pristan.

General Ruski izven službe.

»Frankfurter Zeitung« javlja: General Ruski se je podal v neke finske toplice, ker je bilo definitivno odločeno, da ne prevzame nobenega novega poveljstva.

General Linsingen o položaju.

Neki ameriški dopisnik je imel razgovor z generalom Linsingenom, ki je izjavil: Ako koncentrirajo Rusi na ozki fronti vse, kar le morejo in posnemajo Angleže, ki so na zapadu na ozkem prostoru združili 17 divizij k napadu, potem je samo ob sebi

LISTEK.

Chonchette.

Francoski pisatelj Marcel Prevost.

(Dalje.)

IV.

Iz kratkega Jeanovega poročila je Chonchette izvedela, kakšen uspeh je imel njegov poset pri gospodu Ducatelju; res, da je zdaj še mnogo bolj trpela, a jasnejša ji je bila duša; tisto umetno ravnotežje, ki si ga je trudila ohraniti, odkar je Louisa umrla, se je z enim mahom porušilo.

Njena občutljiva, vsakemu kompromisu nedostopna vest ji je jasno govorila: Ti ljubiš svojega očeta; ljubi ti si ga dolžna. Ne samo tedaj, kadar te hoče osrečiti, marveč tudi tedaj, kadar te nevede, muči. Ta oče je bolan, dvakrat si mu torej dolžna spoštovanje. Njegovo osorno vedenje je sad stare bolezni; tudi ti Chonchette nisi brez napake. Ne smeš ga torej obsojati, tudi tedaj ne, če se njegova volja, ki je zašla s

pravega pota, upira tvoji sreči. Edino to pravico imaš, da to svojo srečo braniš — to pa po vseh svojih močeh.

Sklenila je, da se ne bo prav nič brigala za to, kar se ji zgodilo in da bo za vsako ceno poskusila še enkrat svojo srečo pri gospodu Ducatelju. Prvi poskus ne šteje. Blazen napad ne more veljati kot odgovor, niti kot dober, niti kot slab. Še enkrat je morala poskusiti, to je bilo vse.

Kakor ji je pravkar poročala Nanetta, se je staremu gospodu obrnilo na bolje. Po šestih dneh delirija se je bolnik, kakor vselej, zopet spomnil in razum se je zopet nastanil v teh bolnih možganih. Chonchette je sklenila, počakati še nekaj časa. Ko se zdravje bolnika docela povrne, tedaj napravi zadnji poskus. Da, sama se vrže svojemu očetu pred kolena.

In če ji odreče prošnjo? Potem, to je čutila, je z njenim življenjem pri kraju. Pisala bi Jeanu in ga prosila, naj ne misli več na njo in pobežniti bi v Vernon, da ga ne vidi več. Zakaj, videti ga (to si je morala priznati) užaljena v svojem ponosu in zaeno vzradoščena v svojem srcu je po-

menilo zanj prav toliko, kakor vdati se mu. Mari ni pred kratkim sama napisala v knjižico, ki hrani njene misli, sledeče besede:

— Moj Bog, bodi zahvaljen, da si ga sem poslal, sicer bi morda že jutri šla sama za njim.

Koliko noči je sanjara, da je bil tu in da mu je sledila! Treba je bilo torej poguma, da premaga to skušnjavo, treba se je bilo od prijetelja odločno posloviti, ne da ga je zopet videla. Živela bo v Vernonu v bridkosti doprinešene žrtve, zaprla bo samostanska vrata za seboj, kakor da pokrivajo njen grob.

S takimi premišljevanji si je Chonchette priborila nekaj dni miru. Vdala se je v svojo usodo. Novo Jeanovo pismo iz Locnevinena pa jo je nenadoma prestrašilo. Bilo je tako kratko, da ga ni mogla razumeti in se je glasilo tako - le:

»Tvoj oče mi piše sam, da želi z menoj še enkrat govoriti. Takoj odpotujem v Pariz. Kakor hitro mogoče, zveš uspeh mojega obiska. Upaj in moli za naju!«

Drugi poskus, ki ga je hotela sama zasnovati, je torej prišel sam po sebi? Kakšen bo konec? In kdaj

izve, kaj je Jean dosegel? Kakor da hoče zadevo še bolj zaplesti, je Jean pismo spisal in odposlal v naglici, najbrže v trenutku, ko je že odhajal in je je pozabil datirati. Chonchette je skušala razbrati poštni pečat, bil pa je nečitljiv.

Nič ne muči poguma bolj kakor pričakovanje in negotovost. To vedo vsi vojaki; niti najmanj se ne moreš zamesti na četo, ki je preživela osem dni v pričakovanju grozečega napada. . . Chonchette je prejela Jeanovo pismo jutraj. Cel dan ji je potekel v razburjenju, prav podobnem mrzlici. Utrujena od neprestanega razmišljanja, se je zvečer zatekla v biblioteko poleg svoje sobe, se pogreznila v naslanjaj in zaman skušala zbrati svoje misli. Prav nič več tiste pogumne, Chonchette ni našla v sebi, ki je par dni poprej žrtvam zrla v oko ter bila prepričana, da ima svoje srce v oblasti. Pojav, ki ga opažamo pogosto pri živčevni prenapetosti, je nastopil tudi pri njej: kakor razdvojen v dvoje bitij, je sledila nerednemu beganju svojih misli.

— Ničesar ne pričakujem. . . Ta drugi poskus ostane brezuspešen. Še en tak vržor kakor zadnji. Nov na-

pad na možgane mojega očeta, to bo vse. Potem pa je konec. Nikdar več ne bom mogla biti Jeanova. In vendar mora biti moj. Mari je pametno, da žrtvujemo svojo zasluženo srečo mukam blazneža? . . . Jean mi je v enem svojih zadnjih pism dal razumeti, da me v skrajnem slučaju zaprosi, da se poslužim sredstev, ki mi jih nudi zakon . . .

Ob tej misli se je Chonchette prestrašena ustavila. Ne, tega ne stori, prav gotovo ne! Ni imela srca, da bi to življenje, ki ga je nesreča skvarila in speljala s prave poti, še bolj ponižala in pogorenila in rodbinsko skrivnost razkrila očem sveta. Vsekako je bilo bolje še počakati. Čas sam morda prinese rešitev.

— Bog nama pomore. Poštenim potom naju pripelje drug drugemu v naročje.

Na ves glas je izgovorila te besede sredi tiho. Prestrašena se je odvrnila od misli, da hoče kljubovati svojemu očetu, ki so jo pravkar preganjale in se skušala razvedriti s tem, da je jela sanjati, kako bodo izginile polagoma vse zapreke in bo postala Jeanova soproga. Prej se je teh misli vedno branila, sama ni vedela zakaj. Danes so ji bile dobre.

umevno, da vderejo na eni ali drugi točki v našo fronto, dokler ne zberemo svojih rezerv in njihovega sunka ne prestrežemo. Ne morem verjeti, da bi se Rusom kedaj posrečilo našo fronto definitivno predreti.

Stirmer o svoji politiki.

Ruski ministrski predsednik Stirmer je podal po svojem povratku iz glavnega stana izjavo, ki pravi: Vsa naša čustva se morajo podrediti enemu, velikemu klicu: Vojna do končne zmage! Nemčija je izvala vojno, in vse iz vojne izvira-

joče hude posledice naj bo zadane. Kot zunanji minister bom storil vse, kar odgovarja velikemu cilju sedanjih vojn.

Radko Dimitrijevič o vojni.

Preko Kodanja poročajo: General Radko Dimitrijevič, ki zapoveduje ruski armadi pri Tarnopolu, je izjavil nekemu poročevalcu: Rusija se bo proti centralnim državam tako dolgo borila, da bo zopet osvobodila svojih 18 gubernij, ki sta jih Nemčija in Avstrija zasedli.

Napad naših letalcev na laška mesta.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. julija. (Koresp. urad.) Uradno se razglasi:

Italijansko bojišče.

Na celi fronti nobenih večjih bojnih dejanj. V kotlini Laghi je pripeljala neka naša patrulja s svojega podjetja 1 častnika in 27 mož kot vjetnike seboj. V prostoru pri Paneveggio je trajal sovražni topovski ogenj. Prodiranje slabotnejših italijanskih krdel je bilo že z našim ognjem preprečeno.

Namesnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

Dne 27. julija so flotilje naših hidroplanov zelo uspešno s težkimi, lahki in vžgalnimi bombami bombardirale kolodvore, vojaške naprave in tovarne v Otrantu, Moli, Bari, Ciochinazzu in Molfetti. Zlasti v Bari so bile železniške stavbe, tovarne in guvernerjeva palača uničevalne v polno zadete in povzročili silni požari. Navzlic hitemu obstreljevanju in navzlic temu, da so jih napadla sovražna obrambna letala, so se naše flotilje nepoškodovane vrnile.

Brodovno poveljstvo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

26. julija. V Lagarinski dolini in v odseku Borcola je presenetila naša artiljerija z dobrim uspehom sovražne kolone na pohodu. Na fronti Posina - Astico smo zavrnili v noči na 25. julija dva močna sovražna napada proti vrhu Cimone. Očiščevanje brezpotne goščave, ki se razteza od Cimone proti Tonezzi, se z naše strani nadaljuje. Na asiški planoti vtrjujejo naše čete dobljene pozicije. V malih praskah je izgubil sovražnik okoli 30 vjetnikov. V dolini Travignolo so bombardirali naši letalski parke in skladišča v Belamonte. V Karniji je obstreljevala naša artiljerija kolone tovarne živine in vozove na cesti v Kreuzberg. Sovražnik je vrgel nekaj granat na kraje gorjenj doline Degano, ki so povzročile človeške žrtve. Na soški fronti nikakega posebno pomembnega dogodka. Vedno obširnejša uporaba eksplozivnih streliv v sovražni municiji za puške se nadaljuje.

Na doberdobski planoti.

Iz poročila, odobrenega v vojnoporočevalskem stanu:

Za našimi armadami, ki se bojujejo na ruski fronti, so nastali, kakor znano, celi industrijski okraj: mesnice, žage, mlinci, tovarne čevljev, krojačnice, mlatilnice, stiskalnice sena in vse delo gre na kolodvore vzpenjač in od tam do čet. Naravno, da so potrebščine onih čet večje, ki se

bojujejo na skalnem hrbtu visoke doberdobske planote, kjer ni vode, ki je popolnoma nerodovit, ki se bojujejo pri temperaturah med 35 do 40 stopinj in ponoči se znižajo na dnevnih brez vetra komaj na 25 stopinj. O sencih ni govora, ker so vzvišine strelskih jarkov edina zemlja formacija, ki dajejo košček sence. Poleg tega je na doberdobski planoti bojna situacija taka, da onemogoča vsa ona dela, ki se vrše v tako veliki meri za drugimi frontami, ker Italijani skušajo vsak gibljivi takoj pobiti z artiljerijskim streljanjem. Ne z najhitrejšim avtomobilom in ne z najmanjšim tovornim živinčetom bi se moglo, dokler sije sonce, spraviti v pozicije niti enega kuhinjskega zaboja, ne da bi se izvalilo toče sovražnih šrapnelov. Ponoči topovskega grmenja ni konec, ker Italijani ne prestando obstreljujejo ceste in tekoče järke, skozi katere se pomikajo municijske in oskrbovalne kolone. In vendar so čete tudi tu gori najboljše preskrbljene. To je zmaga, ki več velja, kakor marsikaka bitka.

Predpogoj za vsako življenjsko možnost so ceste. V mirnih časih je prišel komaj na vsakih 10 let kdo na Doberdob, ki ni bil tam rojen. Pred letom dni so tolkli kamenje na robvih vseh zgrajenih voznih cest. Dandanašnji so vse ceste tega neskončno razrastlega omrežja tako široke, da morejo voziti tri do štiri trense kolone druga poleg druge, in tako trde in gladke, da avtomobil teče po njih mirneje, kakor po dunajskem Ringu. Kras je v vseh svojih delih enake oblike, brez vseh karakterističnih točk, kakor puščava ali površina morja. V so to puščavo so raztresena taborišča čet. Vendar ne more nihče zaleti, kajti na vsakem križišču je koča z napisom »taboriščna izvrševalnica« in službujoči podčastniki vedo vse potrebno glede pozicij, taborišč, dolin...

Na Doberdobu se je opustilo sicer šele pred par tisočletji uvedeno modo prebivanja na zemlji, povrnilo so se k starejšemu sistemu in s tem v notranjščino zemlje. Tam je varnejše, hladnejše in štedi se s stavbenim materialom...

»Ponesrečeni napad s plinom« na soški fronti.

Lugano, 27. julija. Kakor znano, je Italijansko armadno vodstvo pred kratkim objavilo dolgo poročilo o »popolnoma ponesrečenem in brezuspešnem napadu s plinom«, ki so ga napravili Avstrijci dne 29. junija nekje na kraški fronti. V časopisju je bilo kakih šest naznanil smrti oficirjev, ki jih je pokončal napad s plinom, že ta naznanila so postavila v pravo luč »brezuskoviti napad«, kaj pa šele poročilo, nekega udeleženca, ki piše v turinski »Stampi«: »Dne 29. junija so nas dušili Avstrijci s strupenimi plini. Mnogo, mnogo na-

lih je padlo. Presenečen in decimiran je zapustil moj polk pozicijo.«

Poslaniki Anglije, Francije in Rusije v italijanskem glavnem stanu.

Lugano, 28. julija. Poslaniki Anglije, Francije in Rusije so odpotovali v glavni stan. Namen potovanja ni znan.

Ministrski svet v Rimu.

Preko Lugana se poroča 27. julija, da je ministrski svet sklenil, postaviti dr. Battistiju spomenik v Tridentu. Niti liga francoskih patrijotov ni sklenila nikdar, da postavi kak spomenik v Strassburgu, zato pa je sklep Bosellijevega kabineta edini primer smešne zaslepljenosti po štirinajstih brezuspešnih vojnih mesecih.

Sonnino je podal ministrskemu svetu jako pesimistično sliko o finančnih centralnih državah.

Ministrski svet je dovolil dva milijona lir za irredentistične begunce v Italiji.

Dementirane italijanske finančne akcije.

Iz Lugane se poroča, da italijansko časopisje dementira vest o kolektivnem posojilu četverozveze v znesku dvajset milijard, istotako vest o italijanskem posojilu Rusiji v znesku sto milijonov lir, ki je samo privaten posel Rusije z italijanskimi bankami in garancijo ruskih naročil materiala v Italiji proti izročitvi ruskih vrednostnih papirjev.

Izguba Tripolitaniije.

Rim, 28. julija. (Kor. urad.) Povratek gener. Ameglia na guvernersko mesto v Tripolisu daje časopisju povod, da poudarja, da se ima Italija generalu zahvaliti, ako je sploh še kaj teritorija obdržala in ako sme gojiti upanje na zopetno osvojitve Tripolitaniije v poznejšem času.

Sedaj so znani tudi doslej zamolčani interesantni dogodki. Tako poroča »Corriere della sera«, da je pri nekem poskusu, da bi se podjarmili vstajski vrojenci v Kasr-Buhadi, štiristočim temnopoltih vojakov takoj po pričetku boju zbežalo k vstašem. Italijanske čete so bile potem kljub obupni obrambi zasledovane iz Libije in do skrajne obali. Italijani so morali opustiti Misurato, Sliten, Zuro, Beni - Ulid, Tarhuno in ves obrežni prostor.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Neki list v Curihu prinaša vesti iz Italije, ki mu jih je poslal neki švicarski trgovec. Zadnje čase vedno bolj narašča gibanje proti nadaljevanju vojne, navdušenja ni nobenega več, zasledovanje ljudi in cenzura je hujše kakor na Ruskem, sicer čitajo Cadornova poročila, ali verjamejo pa le vojakom, ki se vračajo s fronte. Povsod se vprašujejo: kdaj bo konec te vojne, katere smo do grla siti?

»Baseler Nachrichten« poročajo, da je razširjena vest, da odstopi italijanski finančni minister Meda.

Iz Curiha poročajo, da »Popolo d'Italia« je začel pozornost vzbujajočo gonjo proti Švici, katero obdolžuje, da tajno podpira centralni držav in da izvažajo v obilni meri meso v Avstro - Ogrsko.

»Secolo« poroča iz Rima, da je neki kmet našel v okolišju Viogene okoli 12 km od Pontinave premog. Tehniki polagajo na to najdbo veliko pozornost. Ker so Angleži preskopi s premogom, je zadnji čas, da se ga »najde« v Italiji.

Zapadno bojišče.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. julija. (Koresp. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Sunek nemških patrulj v okolici Neuve Chapelle je zavojeval 30 vjetnikov (med njimi 3 častnike) in 2 strojni puški.

Angleškemu ognju, ki je narasel severno od Somme do največje sile, so sledili tekoni popoldneva močni napadi, ki so se popolnoma razbili pred našimi pozicijami pri Pozièresu ter večkrat ob gozdu Fourreaux in jugo - vzhodno od tam. V Longuevalu in ob gozdu Delville so povzročili srđite boje moža proti možu. Pa tudi tu se sovražnik ne more hvaliti, da je dosegel uspehe.

Južno od Somme je prišlo pri obojestranskem, živahno nadaljevanem delovanju artiljerije, le do sunkov sovražnih, z ročnimi granatami oboroženih krdel pri Soyecourt, ki pa so bila odbita.

Vzhodno od Moze so bila francoska podjetja proti utrdbi Thiaumont brezuspešna.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

27. julija ob 3. popoldne. Južno Somme so Francozi zapadno Estréesa nekoliko napredovali. Ob dohodih v Soyecourt precej živahno streljanje s puškami. Severno Aisne so Nemci po hudem streljanju iz topov zvečer napadli naš naprej stoječi kot ob gozdiču Buttes in v okolišju Ville - aux - Bois. Napad je v ognju strojnih pušk ponesrečil. V Champagni so bombardirali pozicij zapadno Prosnesa ob 10. zvečer sledili močni nemški napadi na fronti 1200 metrov. Ustavljeni so bili po zapiralnem ognju z velikimi izgubami. Nekateri oddelki so vdrl v naprej stoječe dele strelskih jarkov. Protinapad jih je kratko nato zopet ven vrgel. Na fronti pri Verdunu je artiljerijski boj tekoni noči v odseku višave 304 in v okolišju Fleury in La Lauffée pridobil na živahnosti. Francozi so s pomočjo ročnih granat zapadno Thiaumonta napredovali.

27. julija ob 11. ponoči. Na večjem delu fronte običajni artiljerijski ogenj. Ljut artiljerijski ogenj na desnem bregu Mase, zlasti v odseku Fleury, pri gozdu Fumin in pri Chenoisu. — Letalstvo. Popoldne proti 10. uri 45 minut so tri sovražna letala metala bombe na Crepy - en - Valois; tri žene so bile ranjene, neko dekle ubito.

Belgijsko uradno poročilo.

27. julija. Ob belgijski fronti artiljerijsko delovanje v odsekih Dixmuiden - Steenstraete.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

26. julija ob 7. zvečer. Razen nekaterih artiljerijskih bojev, ni danes nič važnega poročati. — General Haig poroča: Zdaj je ves Pozières v naših rokah. Zapadno vasi so naši teritorialci zopet napredovali. Zavojevali so dva močna strelska jarka in napravili nekaj vjetnikov, med njimi pet oficirjev.

Boj v Pozièresu.

Geneva, 27. julija. »Petit Parisien« in drugi pariški listi prinašajo posebna izvestja o bojih za Pozières. Listi pravijo, da imajo Angleži sicer

veliko premoč, a vzlic temu, da je njihova naloga silno težka. Nemci so do skrajnosti branili vsako hišo, do podstrešja in do kleti, kakor dan poprej v Longuevalu. To se mora pri ocenjevanju angleškega uspeha uvaževati. Vsi vojaški kritiki so mnenja, da bodo v onem odseku še jako krvavi in srditi bližnji boji.

Rotterdam, 28. julija. Vojni poročevalec »Times« javlja, da so Nemci neposredno za Pozièresom zasedli nove močne pozicije in dobili znatna ojačenja na težki artiljeriji. Angleži so imeli zopet jako težke izgube.

Haag, 28. julija. Karel Wiegand, poročevalec nekaterih ameriških listov v nemškem glavnem stanu, je poslal v Ameriko obširna poročila o bojih na zapadni fronti. Bistvo teh poročil je, da niso niti Angleži, niti Francozi dosegli kak primeren uspeh in da se je novič izkazala strahovita odporna sila Nemcev.

Grobišče ob Sommi.

»Berliner Tageblatt« je prijavil obširno poročilo o četrti fazi velike ofenzive ob Sommi. Med drugim pravi: Splošna izmučenost je napravila konec tej veliki nočni bitki, ki se jo lahko imenuje četrti fazo ofenzive. Francozi so poskušali iti vstrie s svojimi zavezniki. Še vedno verujejo v svoje novo bojno geslo: Nous les aurons (Mi jih dobimo) in se z obupno silo vedno novič lotevajo naših linij. V prostoru Estrées - Soyecourt jurišajo zopet jako močni oddelki. Začasni dobiček je bil sto metrov širok kos ozemlja južno Estréesa. Izgube so bile silno velike. Pokrajina ob Sommi je francosko grobišče, tako strašno veliko, kakor v dolinah Mase pred Verdunom. Francozi pa tega nečejo uvideti in vidijo samo Nemce, da umirajo. Eden njihovih voditeljev jim je dal frazovito tolažbo: Nemci so kakor zastrupljene podgane, ki pri svojem norem zadržanju sem in tja ne vedo, kje bodo umrli, pred Verdunom, na Ruskem, ali ob Sommi.

Nemške sile.

Na podlagi uradnih informacij pojasnjujejo nemški listi, da nadomeščanje izgub ne dela nemški vojni upravi nikakih težav. Vojni upravi še ni bilo treba sklicati letnikov 1898 in 1899. Nadomestni bataljoni in rekrutne formacije so vedno popolnoma pripravljene. Tudi je na stotisoče ljudi začasno oproščanih. V zadnjih tednih niso bile nemške čete ne enkrat premaknjene, ne z vzhoda na zapad, ne narobe.

Parlamentarna kontrola francoske armade.

Pariz, 27. julija. (Kor. urad.) Zbornica je končala razpravo o parlamentarni kontroli armade in je z 269 proti 200 glasovom sprejela zakonski načrt, ki daje velikim odsekom pooblastilo za uspešno kontrolo na lcu mesta in v okviru, ki ga je določila zbornica dne 22. junija.

Boji na morju.

Potopljen podmorski čoln.

Ymiden, 28. julija. (Kor. urad.) Sem došel ribiški parnik javlja, da je obvisela njegova ribiška mreža nad periskopu pod vodo ležečega podmorskega čolna in da je bilo treba mrežo odrezati, da je mogel parnik naprej.

došle in zatopila se je v nje. Njeni prenapeti živci ji niso mogli zadržati, da so vstajali v njeni duši drugi za drugim spomini. Solze so ji zalile oči ob misli na to ljubezen, nad katero je plavalna osodepolna senca.

Chonchetta je zatislila svoje oči, da tem dalj obdrži sliko svojih sanj. Razburjenost, ki so jo povzročile dolge ure pričakovanja, se je polagoma spremenila v neko toploto, neko zagonetno utrujenost. Zdelo se ji je, kakor da se ji celo telo lahno trese... Mraz jo je stresel od nog do glave. Nato je začutila, kako se ji na dnu duše poraja sploščka komaj vidna, a naraščajoča ginjenost, kako postaja silna in vzvišena, pred zaprtimi očmi pa se ji je prikazala podobna zaročenca tako jasna, da je hropeče vzdihnila:

— O, Jean!...

Trenotek pozneje je vstala nekoliko zmedena. Polastila se jo je utrujenost, ki ni bila neprijetna; približala se je odprtemu oknu, da ji nočni hlad osveži vročo senca. Ta noč je bila mila in zrak je bil prenasiten s tistim nasladnim vonjem, ki razodeva ob prvi pomladi tiho delo kake v zemlji.

V kamnu v sobi je pravkar

pod kupom pepela dogorela mogočna klada od tal.

Chonchetta se je naslonila na okno. Skozi temo, posejano z zvezdami, ki je obvladala park in pokrajino, so njene oči iskale še nekaj drugega — pričakovanega sela. Navzlic temu je bila prepričana, da danes ne pride več in da je do jutri vse končano. Otožno se je ozrla po obzorju. Z mlečno - belega neba sem se je širila mirna, diskretna, enakomerna luč. Tam nad drevoredi se je zbralo več oblakov; naravnost nasproti koncem travnika, po katerem je tekel potoček, so nepremični obrisi črnih topolov naznanjali pot, ki je vodila ob tej strani parka. V gradu je utihnil vsak šum, ugasnila vsaka luč. Tu in tam se je zaslišal za vrsto topolov ropot voza, hitečega po pesku. Daleč tam — na kaki pristavi — se je razlegalo pasje lajanje po samotni noči.

Ta mir pomladne noči je bil poln naslade in Chonchette se je polastila silna radost, da bdi edina v tej tihoti in tem vesoljnem spanju. Tedaj jo je dolg melodičen šum prebudil iz njenih sanj. Vrata v park so se odprla. Kdo je prihajal ob tej uri? ... Slišala je odmevati korake po drevo-

redu, ki je vodil od vhoda v grad. Nato se ji je zdelo, kakor da vidi približevati se nekaj temnega, še bolj črnega kakor noč. Postala je nemirna... Zakaj so pustili ograjo odprto čez noč? Prav nič ni pomislila, da je bilo mogoče priti v ogromni park ob vsaki uri in da je vsak otrok z lahko preskočil tistih par napol zasutih jarkov.

Medtem so se koraki bližali.

Chonchetta je opazila moško postavbo, ki je korakala po mostu, vodečem čez potoček in krenila po vrtu v smeri proti gradu. Neznane se je ustavil. Očividno se je pomisljal. Chonchetta se je ob misli, da spita nedaleč od nje Anton in Katarina, nekoliko pomirila. Sicer pa jo je tat — če je to sploh bil — pravkar moral opaziti slonečo ob razsvetljenem oknu.

Navzlic temu je nadaljeval svojo pot. Razsvetljeno okno je na pesku pred vhomom zarisalo svetel pravokot, ki je bil le deloma v polutemi. Neznane se je prihajal bližje temu mestu. Že so psi na bližnji pristavi začutili šum korakov in divje zalajali.

Tedaj je Chonchetta, s stisnjenimi rokami, se opirajoča na železno

ograjo pri oknu skočila kvišku in zasklala:

— Jean!

Vsa se je tresla pri tem nepričakovanim prizoru.

Mladi mož je odgovoril s tihim glasom, ki ga pa je bilo v tihoti razločno slišati:

— Da, draga Chonchetta, jaz sem...

Na vsak način moram s teboj govoriti; prosim te, odpri mi vrata.

— Počakaj. Je odgovorila devojka.

V svoji vznemirjenosti in radosti je pozabila na vse, razun na to, kako čudovito in hitro so se vresničile njene sanje in kako blizu ji je bil njen ljubljeneec.

Prižgala je svečo, pohitela skozi svojo spalnico iz biblioteke in kakor blisk je bila v pritičju. En sam zapah je zapiral vhodna vrata. Z vso močjo ga je odrinila in odklenila vrata.

Nosila je le ohlapno večerno obleko.

Jean jo je prijel za roke in jih strastno poljubljaj.

Nekoliko osramočena se mu je skušala izviti.

— O, kako te ljubim, draga

Chonchetta, je hitel Jean. Končno te vendar-le vidim! Odkar te morem zopet gledati, nič več nočem tožiti. Ljubim te, ljubim te!

Vsa zarudela mu je Chonchetta odtegnila roko.

— Poslušaj Jean, bodi pameten, je dela. Prinašam mi važno novico...

Papa je privolil?...

Jean, ki je zaprl vrata za seboj in sledil devotki po kamenitih stopnicah je odgovoril:

— Žalibog, ne!...

Chonchetta se je prišla za ograjo.

— O moj Bog!...

Zopet jo je Jean prijel za roko.

— Ne obupaj, draga moja...

Morda je še kaj upanja. Razložim ti celo stvar.

Magična sila besede »upanje« je Chonchetto zopet ukrepila. Skupno sta prispela vrh stopnic.

Na hodniku pred malo predsobo svoje spalnice se je Chonchetta ustavila. Lahno je zarudela in vsa zmedena je bila ob misli, da morata tu skozi.

Spomnila se je besed svoje učiteljice v Vernonu, ki so ji takrat bile nerazumljive.

(Dolge prihodnje...)

Zaplenjene ladje.

Helsingborg, 28. julija. (Kor. ur.) Dva velika angleška parnika, katerih eden je najbrž za transport oseb, sta bila ustavljena v Kattegattu. Spremljana od nemških torpedolovcev, sta se ob 3. uri 50 min. popoldne peljala mimo Nörla na jug.

Kapitan angleškega parnika »Brüssel« na smrt obsojen.

Berolin, 28. julija. (Koresp. ur.) Wolffov urad poroča: Dne 27. julija se je vršila v Brugge razprava vojne sodnije mornariškega zbora proti kapitanu Charles Frijattu angleškega parnika »Brüssel«, ki je bil vpleten. Obtoženec je bil obsojen na smrt, ker je poskusil, akoprav ne pripada oboroženi sili, dne 28. marca 1915 pri signalni ladji ob izlivu Moze povoziti nemški podmorski čoln št. 33. Obtoženec je dobil, kakor tudi prvi oficir in vodilni strojni parnika svoj čas za hrabro obnašanje pri tej priliki od angleškega admiralskega zlatu uro kot nagrado. V spodnji zbornici se ga pohvalno omenili. Obsojba se je izvršila potom ustreljenja dne 27. julija popoldne. Eno izmed mnogih brezplodnih frantktirskih dejanj angleških trgovskih ladij proti našim bojnim ladjam, je tako maščevano, sicer pozno ali pravično.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 27. julija. Glavni stan javlja: Kavkaška fronta: Na desnem krilu so turške poizvedovalne kolone odbile sovražne patrulje ter ubile nekaj vojakov in enega oficirja. V središču in na levem krilu nič takega, kar bi bilo vredno sporočiti. V vodovju pri Smyrni sta dve sovražni vojni ladji s pomočjo letalcev - opazovalcev brezuspešno streljali na nekatere obrežne točke, a naši topovi so ju pregnali. Na drugih frontah nobene spremembe.

Carigrad, 28. julija. Glavni stan javlja: Fronta v Iraku: V odseku Felahie nikakih bojnih dejanj. V odseku Evfrat so naši vojaki pri Korin zavolevali nekaj, z živili otovorjenih sovražnikovih ladij, pri čemer je bilo od posadke devet Angležev ubitih, štirje pa ranjeni. — Perzijska fronta: Nobenih novih vesti. — Kavkaška fronta: Na desnem krilu je poslal sovražnik več poizvedovalnih oddelkov naprej, ki pa so bili pregnani. V središču in na levem krilu nikakih dogodkov posebne važnosti. Dne 28. t. m. je metalo angleško letalo bombe na Hajfo in okolico. Več otrok in neka žena so bili poškodovani. — Egiptvska fronta: V okolišču Katja so praške patrulje za nas ugodno potekle.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. julija. (Koresp. urad.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 28. julija. (Koresp. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Severo - zapadno in severno vodene so se vršili manjši, za sovražnika z izgubami združeni boji v ozemlju pred bolgarskimi pozicijami.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zasedenja vsega Epira.

Berolin, 27. julija. »Deutsche Tageszeitung« je dobila iz Sofije brzojavko: List »Anina« je izvedel, da so četverozvezne države sklenile, da začasno zasedejo južni in severni Epir in postavijo na čelo upravnih oblasti italijanske nadzornike.

Kriza na Grškem.

»Lokalanzeiger« poroča: Venizelos je izjavil dopisniku »Birževijh Vjedomosti«: Kraljeva politika je postala pogubna za deželo. Ako pridem zopet na krmilo, bo marširala Grška tekoma 24 ur z entento.

Zastopnik zunanega ministrstva je izjavil poročevalcu istega lista, da je pripisovati prihodno grških princov, Nikolaja in Andreja, kraljevih bratov, v Petrograd, političen pomen. Še pred dvema mesecema bi grška princesa ne bila mogla na ruski dvor. Sedaj pa se je razmerje do Grške izboljšalo in Rusija je zadovoljna. Ni izključeno, da se vrne Grška na staro pot.

Romunija in svetovna vojna.

Avdijsca pri kralju.

Bukarešta, 28. julija. Kralj je sprejel ministrskega predsednika in zunanjega ministra v skupni avdijski. Nato se je vršil ministrski svet, ki je razpravljal o zunanjepolitičnem položaju.

K že napovedanemu kronskemu svetu, ki se vrši v Bukarešti pod kraljevim predsedstvom, bodo povabljeni tudi načelniki vseh romunskih strank.

Prenagljenih dogodkov ni pričakovati.

Posebni dopisnik berlinskega »Tagblatt« poroča iz Bukarešte: Navzlic dejstvu, da neprestano prihaja municija iz Rusije in da se razširjajo različne vesti o vojaških pripravih Romunije, ni verjetno, da bi se dogodki prenačili. V krogih romunske vlade vlada še vedno prepričanje, da bo vojna še dolgo trajala, in istega mnenja je tudi kralj. Kralju se zdi, da vojaški položaj še sploh ni bistveno spremenjen in da je oster pritisk četverozvezne na Romunijo znamenje slabosti te skupine.

Optimizem entente.

»Giornale d' Italia« javlja iz Bukarešte: Vsled sedanjega položaja so germanofilske krogi v Romuniji močno v skrbeh. Zastopniki centralnih držav so opetovano konferirali z ministrskim predsednikom Bratianom. Splošno se smatra, da se bo Romunija nahajala v nekaj dneh sredi splošne mobilizacije. Bolgarska in ogrska meja se mrzlično utrjuje. Ententi prijazni krogi v Bukarešti so povsem optimistični. Iz dejstva, da prihajajo municijski vlaki iz Rusije, je spoznati, da je dala Romunija ententi gotovo zagotovila. Navzlic temu Bratianu še ni sklenil ničesar odločilnega. Očividno čaka še vedno na ugodnejši trenutek.

Ruska armada proti Bolgarom?

Iz Bukarešte poročajo: V južni Besarabiji zbira Rusija veliko ekspedicijsko armado z močno artiljerijo, ki naj udari čez Romunijo na Bolgare. Poroča se nadalje, da je romunski ministrski svet o tej ekspedicijski armadi že obširno razpravljal ter se posvetoval, kakšno stališče naj zavzame Romunija, ako bi Rusi res udarili čez romunkso ozemlje, kar bi romunsko nevtralnost kar najtežje prizadelo.

Bolgari o položaju.

Iz Sofije poročajo: Vse bolgarsko časopisje, izvzemši poluradna »Narodna Prava«, obširno razpravlja o političnem položaju na Romunskem ter o vprašanju, ali bo Romunija res skoraj napovedala vojno ali ne. Oficijski bolgarski krogi presoja položaj popolnoma mirno ter izjavljajo, da pričakuje Bolgarija vsak eventualen preobrat s popolno mirnostjo. Bolgarski poslanik v Bukarešti Radev, ki je opetovano konferiral z romunskim zunanjim ministrom, presoja položaj z največjim optimizmom ter sploh ne vidi nobenega pojasa, ki bi naznanjal, da se je bati političnega preobrata.

Municija tudi iz Soluna?

Bukarešta, 28. julija. »Universul« poroča: Vlada je poslala v Solun in Kartisano posebne vojaške komisije, ki naj prevzamejo tamkaj se nahajajočo romunsko municijo. Ta municija bo šla preko Vladivostoka (t) v Romunijo.

Romunski eksport.

Iz Bukarešte poroča »A Nap«: Romunška vlada je sporočila, da je principijelno pripravljena dovoliti izvoz slada, ječmena in rud v centralne države in sicer za ceno 5000 frankov za vagon ječmena in slada, 6000 frankov za vagon rud. Izvoz pšenice bo dovoljen šele v septembru.

Uvoz živil v okupirane dežele.

Ameriška vlada je sprožila željo, naj se vojskujoče države sporazumejo glede dovoza živil za civilno prebivalstvo v okupiranih deželah. V angleškem parlamentu je minister Grey povedal, da je angleška vlada v tej stvari že formulirala svoj predlog, in sicer tako - le: Če hočeta nemška in avstro - ogrska vlada civilnemu prebivalstvu v zasedenih ozemljih pustiti vse poljske pridelke, ves živi inventar, vsa živila in vse zaloge krme in gnojil, če hočeta pustiti v ta ozemlja nevtralce, ki jih izbere prezident Zedinjenih držav in dobe ti nevtralci obširno pooblastilo za razdelitev živil na prebivalstvo in če je potrebno in možno za prepeljane živil zalog v drugo ozemlje, kjer jih primajkuje, in če prevzame predsednik Zedinjenih držav izbero nevtralnih uradnikov, potem jih bo angleška vlada podpirala s svojo vojsko in s svojimi močmi.

njenih močeh in dopustila uvoz vseh živil in pomočkov, da se izpopolnijo in zagotovi prebivalstvu primerna prehrana, dokler se bodo sovražniki vestno držali tega dogovora. Če bi bil ta predlog odklonjen, ali če bi nemška in avstro - ogrska vlada ne odgovorili, predno se začne žetev v zasedenih pokrajinah in bi opustili uradno dognati svoje stališče glede teh vprašanj, ju bo angleška vlada smatrala odgovorni za vsako, vsled nezadostne hrane v okupiranih deželah izgubljeno življenje civilistov in zahtevala tako zadoščenje, ki se da zagotoviti po orožju četverozvezne, ali izsiliti, po javnem mnenju nevtralnega sveta. Če naj se ta predlog uspešno izvrši, ni nič časa izgubiti. Nova žetev bo v kratkem. Če naj načrt koristi prebivalstvu zasedenega ozemlja, mora biti žetev postavljena pod nevtralno nadzorstvo, predno bo porabljena za rabo državljanov Nemčije in Avstro-Ogrske.

Nemški odgovor Greyu.

Berolin, 28. julija. (Koresp. ur.) Wolffov urad javlja: Na poziv predsednika Zedinjenih držav, naj se vojskujoče države sporazumejo glede pomoči Poljski, je viscomte Grey odgovoril. Njegov odgovor ni nič več in nič manj, kakor ooskus, po Nemčiji in Avstro - Ogrski zasedena ozemlja pritegniti sistemom izstradanja, ki ga je proklamirala Angleška proti vsemu mednarodnemu pravu. Če obeta viscomte Grey za prebivalstvo zasedenih pokrajin tako strahotne posledice njegovega načrta nemški vladi, je to prozorna angleška hinavščina.

Razne politične vesti.

— Avstrijski in ogrski finančni minister v Berlinu. Berlin, 28. julija. (Kor. urad.) »Norddeutsche Allgem. Zeitung« piše: Finančna ministra Avstrije in Ogrske sta v vrnitev obiska prejšnjega državnozakladnega tajnika, dr. Helffericha, na Dunaju, dospela v Berlin, da se nadaljuje večkrat ponovljena izmenjava misli finančnih uprav nemške države, Avstrije in Ogrske. Pri državnem tajniku državnozakladnega urada so se vršili včeraj in danes pogovori o splošnih finančnih zadevah, ki izvirajo iz ozkega skupnega delovanja zavezniških držav. Državni tajnik državnozakladnega urada, grof Rödern, je povabil včeraj zvečer v goste avstrijske in ogrske gospode. Danes so bili povabljeni na zajetek k državnemu tajniku notranjega urada, dr. Helfferichu. Podrobna posvetovanja so ponovno okrepila popoln sporazum v smereh, katerim se ima slediti.

— »Črne liste.« Nemški listi poročajo, da zahtevajo Združene države, naj Angleška umakne in del svojih črnih list. »Times« javlja, da je Angleška podala v Washingtonu izjavo, glasom katere se nanaša izdava prepoved, kupčevati s sovražniki, samo na tiste tvrdke, ki dobivajo največji del dobička ravno iz trgovine s sovražnikom in dajejo sovražniku kredit. Nota, ki so jo poslale Združene države v London, je po zatrdilu angleških listov jako zmerna in sidiho ti listi, da je nasprotje že poravnano.

Vesti iz primorskih dežel.

V konvikt za srednješolce - begunce z juga se sprejemajo tudi slovenski dijaki. Iz gotovega vira smo izvedeli, da se sprejemajo v konvikt za srednješolce - begunce z juga, ki ga je vlada ustanovila na Dunaju XV. Marienhilfergürtel 41. (staatl. St. Studentenheim der Zentralstelle) tudi Slovenci in sicer taki, ki so bili do sedaj na kakšni gimnaziji ali so vsaj toliko zmožni nemščine, da morejo nadaljevati svoje študije na nemški gimnaziji na Dunaju. Že sedaj je v omenjenem konviktu 5 slovenskih dijakov. Brž ko jih bo nekaj več, dobijo svojega slovenskega prefekta. Šola se prične meseca septembra. V pomožnem odboru za begunce z juga na Dunaju IV. Favoritenstrasse 5 pa ni zdaj nobenega Slovenca, vsaj uradnika ne. Zato se prosijo slov. visokošolci, da bi se za to službo, ki je honorirana, objavili v korist dobre stvari.

Goriški dijaki - begunci, ki se nahajajo v konviktu za srednješolce z juga na Dunaju prosijo knjige za pouk in zabavo. Blagovoljne pošiljave sprejema posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38.

Brezplačni železniški vozni listki za dijake - begunce. Železniško ministrstvo je dovolilo na prošnjo dunajskega odbora za begunce z juga brezplačne vozne listke tretjega razreda dijakom - beguncem, ki obiskujejo gimnazije ali šole in ki so

morajo poskuševati za šolski obisk železnice. Dovoljeni so taki listki le za dežele: Češko, Moravsko, Dolenje - Avstrijsko, Gornje - Avstrijsko, Štajersko in Solnograško za progo do 20 kilometrov. Prošnje na železniško ravateljstvo z ubožnim spričevalom.

V ruskem vjetništvu se nahajajo poleg seznama izgub št. 418: Andrej Kofol Tolminskega v Moskvi, Filip Kolenc iz goriške okolice v Seraku, Transkaspia, Rudolf Komel, tudi iz goriške okolice, v Saransku, Roman Krajnik s Tolminskega v Harkovu, Anton Leban s Tolminskega v Saransku, Fran Lazar iz goriške okolice v Mervu, Transkaspia, Ivan Lutman iz goriške okolice v Orenburgu, Vinko Maraz v Orenburgu, Josip Marušič v Samarkandu, Rud. Marušič v Saransku, Anton Mavrič v Moskvi, Anton Mervič v Orenburgu, Pavel Mozetič v Saransku, Andrej Savli v Orenburgu, Jakob Sfiligovj Paratskem sovođu v Kazanu, Anton Spacapan, Ivan Suligovj, kraj ni naveden, Josip Sušič v Orenburgu, Fran Vižintin v Ašabadu, Anton Zlogar v Čardžu, vsi iz goriškega glavarstva, vsi dom. polka 27. Ferdinand Laščak iz Trsta, dom. p. 5, je v Samarkandu, Karol Štefan Makovec tudi iz Trsta, istega polka, je v Ardatovu; nadalje je Josip Vodopivec, istega polka, tudi iz Trsta, v Sengileju, Ivan Šorli, kraj ni naveden, Vinko Strgar v Kazimovu, Vik. Svetličič v Harkovu, Peter Tavčar v Harkovu, Fran Tušar v Saransku, Fran Zorec, kraj ni naveden, vsi iz tolminskega glavarstva, dom. polk št. 27. Andrej Toroš, dom. p. 27, je v Saransku. — V ruskem vjetništvu se nahaja tudi Andrej Lavrenčič iz Štandreža, art. b. 3., vjet je bil v Przemyslu, nahaja se v Samarkendu.

V italijanskem vjetništvu se nahaja poleg seznama izgub št. 418: I. Kravanja s Tolminskega, nahaja se v Borgo S. Domenico.

Iz italijanskega vjetništva se je oglasil četovodja Ivan Tinta z Goriškega. Nahaja se v bolnišnici v Florenci. Ranjen je bil pri Tržiču.

V seznamu izgub št. 420 sta izkazana med mrtvimi Josip Erjavčec, 7. polka, z Goriškega, in Josip Peršolja, črnovoj. p. 27., tudi z Goriškega. Med vjetimi oficirji je izkazan Karol Martelanc iz Trsta, praporščak dom. p. 25., nahaja se v Birjuču, gubernija Voronež v Rusiji.

Iz Komna nam poročajo, da se je oglasil iz ruskega vjetništva Florijan Godnič, občinski sluga. 13 mesecev ni bilo o njem nikakega glasu. Nahaja se v Muhovem, gubernija Permska v Sibiriji. Žena mu je odgovorila, da je zdrava in ravno tako vsa družina, da se jej godi dobro, ker zasluži marsikak »krajcar« s tem, da pere perilo in obleko vojakom; poroča mu, da je poplačala vse dolgeve in si še prihranila nekaj kron. Kupila je tudi kravo in prašiča, katere redi.

V Komnu postavijo meseca septembra spomenik nadvojvodi Josipu, meseca avgusta pa se bodo blagoslovili spomeniki na vojaških pokopališčih v Komnu, Svetem in Gorjanskem. Bajce pride k slovesnosti vojaški škof Bjelki.

Nad Krasom plavajo, kakor tudi nad Gorico in Vipavsko dolino, pogostoma italijanski »Beppoti«. Posebna poguma se ne opaža pri njih, kajti kakor hitro se oglasijo naše baterije, jo popihajo »Beppoti« na varno za svoje črte.

Umrla je v deželni bolnišnici v Gradcu Ana Macorig, hči veleposelnika v Bracanu pri Korminu in rezervnega stotnika Aleksandra Macoriga, ki se nahaja v ruskem vjetništvu.

Tržaško državno ljudsko in meščansko šolstvo. V nedeljskem uradnem »Osservatoru« je bilo nekoliko statističnih podatkov o državni deklški ljudski in meščanski šoli v ulici San Giorgio in državni deški ljudski in meščanski šoli v ulici Sanja. Učni jezik je na obeh zavodih seveda nemški. Na deklški šoli se je vpisalo ob začetku leta 1046 učenk. ob koncu leta jih je bilo še 1004. Po narodnosti jih je bilo 257 Nemk., 443 Italijank, 299 Slovencev in 5 drugih narodnosti. Poročilo o deški šoli navaja ob koncu leta 880 učencev. Pravi pa, da sta temu zavodu priključena otroški vrtci in nemško deško zavetišče. Oba zavoda se nahajata v ulici Sv. Vita in sta bila ustanovljena oba tekom letošnjega šolskega leta po krepki pomoči ekscelence gospoda namestnika. Oba zavoda sta prenapolnjena. Poročilo deške šole ne navaja narodnosti učencev, kajti tako bi imeli zopet najlepši dokaz, kako nujno potrebno je razširjenje slovenskega šolstva v Trstu. Naše Ciril-Metodove šole so polne, prenapolnjene, na nemških državnih šolah je vsa sila naših otrok, koliko jih je po

drugih neslovenskih šolah; kam z vso to deco, kjer naj dobi izobrazbo v svojem materinem jeziku, kakor bi jo morala imeti po naših državnih osnovnih zakonih? Prepričani smo, da je najmanj 1000 slovenskih otrok v neslovenskih šolah in to samo zato, ker ni primernih slovenskih šol, število, ki naravnost vpije po pravični ureditvi šolskega vprašanja v Trstu. Gospoda namestnika poznamo kot resničnega prijatelja šole in šolske dece, in to je tudi pokazal s svojimi prizadevanjem, da sta se državni deški šoli priključila nemški otroški vrtci in nemško deško zavetišče. Gospodu namestniku so tudi dobro znane vse najupravičnejše naše slovenske šolske zahteve, in zato trdno pričakujemo, da se s pomočjo gospoda namestnika smemo za pričetek prihodnjega šolskega leta nadejati temeljite izpremembe glede našega šolstva. Obenem pričakujemo, da se gospod namestnik zavzame tudi za našo deco kot tako, kateri moramo sami z onim, kar si odtrgamo od svojih lastnih ust, vzdrževati otroške vrtce, ne da bi mogli sploh misliti na kaka zavetišča, »rikreatorije«, kakor jih je vse polno za deco druge narodnosti in dobiva deca tamkaj poleg razvedrila tudi obleko, obutev in še toliko drugega.

Na shodu tržaških hotelirjev in gostilničarjev, ki se je vršil 25. t. m. pod okriljem gostilničarske zadruge, so se določile maksimalne cene za jedi, ki se oddajajo v gostilniških prostorih. Namestništveni svetnik je z ozirom na to, da je v zmislu § 51. obrtnega reda določevanje maksimalnih cen pridržano edino le deželni politični oblasti, razveljavil zgornji omenjeni sklep v zmislu § 127. obrt. reda, ker je omenjeni shod prekoračil z njim svoj delokrog, in odredil suspendiranje sklepa.

Umrl je v Pulju črnovojnik Miloš Cjač, posestnik pri Sv. M. M. Spodnji v Trstu. Cjač je bil priden narodni delavec.

Izvoščeki v Pulju so povišali z dovoljenjem pristojnih oblasti svoj tarif za 50 odstotkov.

Proslava 50letnice bitke pri Visu se je v Pazinu izvršila na sijajen način po določenem programu. Zjutraj je svirala mornariška godba po mestu, ob 9. dopoldne je bila slavnostna maša, katere se je udeležil na častnem sedežu tudi veteran Matej Marušič, ki se je bojeval na »Novari« pri Helgolandu in pri Visu. Popoldne je bila vrtna veselica, na kateri se je nabralo poleg darov, došlih z raznih strani, 8000 kron.

Dva sovražna hidroplana pred Malim Lošinjem. Na predvečer petdesetletnice bitke pri Visu sta prišla dva sovražna hidroplana posetit Mali Lošinj. Ali eden naš torpedo zlojal, hidroplan zgoraj sta zapela tujemu letalcu junaško pesem, se je moral vdati južno Lošinja, drugi pa je že poprej pobegnil. Hidroplan je bil pripeljan v lošinjsko luko povsem nepoškodovan. Vse polno ljudi je gledalo z zanimanjem to grabežljivo ptico. Pilot in opazovalec sta bila odvedena kot vojaška vjetnika v Pulj. Hidroplan je povsem sličen našim, samo ladjico ima nekoliko manjšo. Označen je z »L 157«.

Novo delo dalmatinskega umetnika, znani zlatar Josip Bolta v Splitu je izdelal te dni v filigrami nov ostenzorij iz zlata, srebra in draguljev. Visok je 75 cm in sestavljen iz 40.000 komadičev. Tehta komaj 3 kg. Jeden ostenzorij je izdelal pred dvema letoma; ta je bil od najvojvodinj Marije Terezije in Marije Annunziate izročen kardinalu dr. Piffilu kot dar za novo evharistično cerkev na Dunaju.

V Dalmaciji se morajo podvreči naknadnemu pregledovanju dne 17. avgusta vsi oni vojaški obvezanci letnikov 1866, do 1897., ki se zadnjič niso prijavili iz kakršnegakoli vzroka.

Obsodba radi krivih obdolžitvev, potem anonimnega pisma. Na vojno ministrstvo je došlo anonimno pismo, ki je dolžilo peka Samuela Markovića na Reki, da je prodajal moko, ki je bila last uprave »Rdečega križa«, potem Ivana Matkovića, da je dajal slabo hrano v bolnišnici »Rdečega križa« in s tem na dan prihranil 500 kron, to da je vedel svetnik Manasteriotti, ki pa je molčal, ker je dobil za moko 18.000 kron in končno, da je Jekelfalusi proti enaki nagradi ščitil Matkovića. Stvar se je preiskavala in vsa Reka je bila radovedna, kaj bo iz tega. Prišlo pa se je pri pregledovanju spisov finančnega ravateljstva na to, da je rokopis pisma popolnoma enak rokopisu finančnega svetnika Marija Smokvine, proti kateremu se je uvedla preiskava in prišlo je do razprave. Veščaki v pisavi so soglasno trdili, da je rokopis Smokvinov. Pokazalo se je tudi, da so vse štiri osebe nedolžne, da jih je Smokvina po krivici obdolžil kaznivih dejanj. Smokvina je obsojen na 7 mesecev zapora in na globo 150 K.

Vstopiti se je hotela 60letna žena.

na Matkovič s Sušaka. Skočila je v Rečino, ali dva delavca sta jo potegnili iz vode in rešilno društvo jo je odpeljalo v bolnico.

Dnevne vesti.

— Padel je na severnem bojišču kadet, urednik, g. Zvonimir Butković, odlični hrvatski časnikar, ki si je tudi kot pisatelj pridobil mnogo ugleda. Pred vojno je bil urednik Butković dunajski korespondent zagrebškega »Obzora«. Rodom Dalmatincec, je poznal Butković zlasti dobro politične prilike na našem jugu in je bil svoj čas sotrudnik »Novega Lista« na Reki in »Balkana« v Trstu. Simpatičen, živahen in inteligenten si je Butković povsodi pridobil mnogo prijateljev in spoštovanja. Redakcija »Obzora« in hrvatsko žurnalistiko je zadel z Butkovičevimi smrtjo občutna izguba. Vrlemu možu, ki je mnogo prežgodel legel v junaški grob, bodi ohranjen časten spomin!

— K notici o padlem kadetu Matiji Maroltu nam pišejo s severnega bojišča: Precejšnje žrtve sta zahtevala dneva 2. in 3. julij t. l.

Usoda ga je zasledovala še naprej, dokler je tukaj zadobil težko rano od dum-dum kroglice, ki mu je ugasnila mlado, nadežno življenje. Za njegovo vedenje dne 3. julija je sicer prišlo priznanje — imenovan je bil za praporščaka — toda revež tega odlikovanja ni več živ učeal! — Kakor težko občutimo izgubo dragega nam tovariša, tako nam je na drugi strani njegovo odlikovanje v zadoščenje, da se priznavajo tudi zasluge slovenskih junakov — rezervistov.

— Umrl je vsled ran, dobljenih na Cima Dodici gospod Viljem Deisinger, deseterik pešpolka. Časten mu spomin!

— Z italijanske bojne črte ob koroški meji pošiljamo vsem Slovencem in Slovencem, posebno pa svojim družinam in svojem najprizrenejše pozdrave: Mihael Unk iz Zg. Šiške, Franc Bahar iz Zgor. Šiške, Jožef Brancel iz Borovnice, Franc Kobal iz Postojne, Franc Verel z Dolenskega, Matija Rogelj iz Vokla pri Kranju, Franc Kastigaj iz Preske na Dolenskem, Alojzij Čehovin iz Vipave, Kristel Vernik iz Rožne doline pri Ljubljani, Ivan Ipavec iz Ročinja, Ivan Saničin iz Škledna pri Trstu, Martin Skok. Vsi črnovojniki od 157. b. ona in želimo kmalu na veselo svljenje!

— Za slepe vojaške. V ta namen je izročil potem magistrata deželne stolnega mesta Ljubljane gospod Ignacij Žargi, trgovec v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 3, povodom svoje 50letnice, dar 20 K. Bog plačaj!

— Deželna gospodarska - pomožna pisarna za vpoklicane vojnike v Ljubljani (sodna palača), daje brezplačno pravno pomoč in zastopstvo v zasebnopravnih zadevah vpoklicancev in njih svojcev.

— Oficijski kranjski patrijotični vojni znak se razprodaja pri sledečih tiskarjih in sicer: Back in Fehrl, Stari trg; I. S. Benedikt & Ko, Prešernova ulica; A. Gruber, glavna tobakna zaloga, Mestni trg; I. Kette, Franc Josipova cesta; Anton Krišper, Mestni trg; Maček & Ko, Franc Josipova cesta; J. Mathian, c. in kr. dvorni založnik, Dunajska cesta.

— Odvetniška vest. Odvetnik dr. Oton Fettich - Frankheim otvori s 1. avgustom svojo pisarno v Sodni ulici št. 11 (Bahovčeva hiša).

— Iz seje magistratnega gremija dne 28. julija 1916. Josip Bilinovič se dovoli prenesti gostilničarsko koncesijo iz hiše št. 58 na Dunajski cesti v hišo št. 5 ob Večni poti. — Simonu Kunciču se dovoli na Marijinem trgu prodajati sodavico s primersjo in brez primesi na vozičku. — Anton Pogachnik, hišnemu posestniku v Karunovi ulici št. 14, se podeli stavbno dovoljenje za razne adaptacije, odvetniku dr. Fr. Počku za preureditev gospodarskega poslopja za hišo št. 35 na Dolenski cesti v dve nadstropji. Valentinu Škandru, posestniku, trgovcu in gostilničarju na Celovski cesti št. 20 v Spodnji Šiški, za izpeljavo cevi iz njegove ponikovalnice v novi cestni kanal. Mariji Jesihovi pa vporabno dovoljenje za na novo sezidano visokoprilnično vilo ob Poljski cesti št. 25 v Vodmatu.

— 60letnica šolskega voditelja Jakoba Dimnika. Šolske vojaške

I. mestni dečki ljudski šoli v Ljubljani, g. Jakob Dimnik, bo 2. avgusta praznoval svoje 60letnico. To bo praznik vsega slovenskega učiteljstva, saj je gospod Dimnik eden najdelavnejših učiteljskih organizatorjev in si je za šolstvo in učiteljstvo pridobil nepozabnih zaslug. Rojen je bil gosp. Dimnik leta 1856. v Jaršah pri Ljubljani in je leta 1885. definitivno nameščen kot učitelj. Največ svoje službene dobe je prebil v Postojni, kjer se je tudi poročil z gospo Josipino iz ugledne narodne družine Kraigherjeve. V Postojni je bil med prvimi organizatorji učiteljstva in je moral v tedanjih, Slovenceem sovražnih političnih razmerah pretrpeti mnogo težav in preganjanja. Iz Postojne je prišel v Ljubljano na II. mestno šolo in pozneje na I., kateri je zdaj priljubljeni voditelj ter uživa najpopolnejše spoštovanje tako pri roditeljih kakor pri svojih tovarših. Gospod Dimnik je vodja trirazredne obrtno nadaljevalne šole za mehaniko-tehniške obrti, vodja trirazredne trgovske gremialne šole, ud mestnega šolskega sveta, ud kuratorja slovenske trgovske šole, ud kuratorja mestnega dekljskega liceja, ud šolskih odborov za obrtne in trgovske nadaljevalne šole ter načelnik šolskega odseka ljubljanskega občinskega sveta. To priča, kako zaupanje si je v vseh krogih in na merodajnih mestih pridobil gosp. Dimnik s svojim vnetim in požrtvovalnim delovanjem. Vodja Dimnik je bil od leta 1894. do 1903. urednik »Učiteljskega Tovariša« in je še danes njegov sotrudnik. Sodeloval je tudi pri drugih listih učiteljske organizacije in bil prvi urednik »Domačemu ognjišču«. Zelo delaven je bil tudi v upravnem odboru Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev, v odboru deželne učiteljskega društva v Ljubljani, pri vdovskem učiteljskem društvu je že od leta 1895. blaginik; dalje je v odboru Učiteljskega konvikta in Jubilejske Samopomoči, v nadzorstvu Učiteljske hranilnice in posojilnice in Učiteljske tiskarne, odbornik Slovenske šolske Matice in Narodne šole ter predsednik Ljubljanskega učiteljskega društva. Gospod vodja Dimnik je organiziral tudi »Učiteljski gospodarski program«, ki donša učiteljskemu konviktu le ne stalne dohodke. Zaupanje ljubljanskega prebivalstva je poslalo g. Dimnika tudi v ljubljanski občinski svet, v katerem zavzema že od leta 1896. jako ugledno mesto. Tako je vodja g. Dimnik osivel v požrtvovalnem delu za občini blagor, za šolstvo in učiteljstvo in zato mu tudi mi iskreno čestitamo na njegovi šestdesetletnici.

— Patrijotično delo slovenskega učiteljstva. Kakor posnamemo iz »Učiteljskega Tovariša«, se je potom slovenskega učiteljstva v dobi vojne do danes nabralo: 1.) za Rdeči križ 173.731 K 79 v; 2.) za 3. vojno posojilo 274.148 K 69 v; 3.) za 4. vojno posojilo 2.225.300 K. Srednje šole: 29.704 K 58 v. Skupaj 2.702.935 kron 06 vinarjev.

— Za Ciril - Metodovo družbo so darovali mesto venca na grob padlemu Vladimiru Milavcu: gosp. Vladimir Arko in soproga iz Zagreba 50 K, g. Milka Jemrič iz Zagreba 20 K, cenj. rod. bina Medenova iz Begunji pri Cerknici 25 K in cenj. rod. bina Leskovic - Meden iz Ljubljane 25 kron.

— Govedo in teleta, ki se zakoljejo v silo, to je če se kaka žival ponesreči ter jo je treba vsled tega zaklati, prevzema »Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani«. Živina, ki se zakolje v silo na deželi, naj se da takoj pregledati po živinskem pregledniku tamonjega kraja ter naj se brez odloga obvesti zaupnik »Kranjskega deželne mesta za dobavo klavne živine«, ki mu je poverjen dotični kraj. Zaupnik bo prevzel zaklano žival ter jo poslal brez odloga v Ljubljano, da se porabi za vojno kuhinjo. Lastnik v sili zaklane živali prejel bo pošteno kupnino ter ne bo v nobenem oziru prikraščen. Kupnino bo izplačevalo »Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani«. Torej lastniki ponesrečene živine, pozor.

— Voli za delo in vprego in plemenske krave in telce. »Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani« zamenja večje številne mladih volov, ki so pripravni za vprego in poljsko delo, za starejše klavne vole. Kranjsko deželno mesto ima na razpolago tudi večjo množino lepih, plemenskih brejih krav ter jih radevolje zamenja za debele (pitane) krave, ki so za plemo ne-sposobne. Lastniki klavnih volov in neplemenskih krav naj se oglašajo nemudoma radi zamene v pisarni »Kranjskega deželne mesta za dobavo klavne živine v Ljubljani«. Turjaški trg št. 1, in sicer med 10. do 12. uro dopoldne.

— Preproščena klanja se porabnih konj. C. kr. poljedelske ministrstvo je dooznalo, da se v konjskih mesnicah pobijajo, oziroma v takih obrtvaliških razpečavajo šestokrati konji, ki bi bili, če že ne za vojne namene, pač pa za službo v zaledju, zlasti za obdelovanje polja še popolnoma sposobni. V sedanjem pomanskem vprežne živine najdemo primerne porabo tudi konji slabše kakovosti, vzlic temu pa se posreči konjskim mesarjem, da pregovore lastnike še porabnih konj, da jim jih prodajo za klanje, kar je tem lažje, ker se celo za take konje plačujejo razmeroma visoke cene. Politične oblasti imajo nalog paziti na take kupčije, ki so na kvar celokupnega gospodarstva. Pred prodajo takih konj se svari.

— Prepovedana kupčija z žitom in sočivjem. S § 1. cesarske naredbi z dne 11. junija 1916, drž. zak. št. 176, na korist državi odredena zaplenitev žita in sočivja ima med drugim tudi to za posledico, da se z zaplenjenim blago ne sme prodajati. Zaplenjene predmete sme kupovati izključno samo vojni žitnoprometni urad. Prosta in poljubna kupčija z zaplenjenimi predmeti je tedaj nedopustna in kaznjiva. Izjema velja po predzadnjem odstavku § 1. navedene naredbi samo v toliko, da je od zaplenitve izvzeta kora za ter sočivje, v kolikor služi kot zelenjad. Ti predmeti se lahko torej prodajajo in kupujejo. Ker pa zlasti na kmetih še vedno prevladuje mnenje, da je tudi to pot v posebnih slučajih dovoljena prosta kupčija z zaplenjenim žitom in sočivjem brez izjeme prepovedano in da se vsak tozadeven prestopel kaznuje v zmyslu kazenskih določil že navedene cesarske naredbi. Vsak slučaj take nedopustne kupčije je nemudoma naznaniti pristojni oblasti.

— Orožniško poveljstvo št. 12 v Ljubljani se preseli s svojimi pisarnami s 1. avgustom t. l. z Rimske ceste št. 10, 18 in 20 na Bleiweisovo cesto št. 1 in 3.

— Mestna zastavljavnica ljubljanskega naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 10. avgusta 1916 redna mesečna dražba v mesecu avgustu in septembru 1915 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. do 6. popoldne v uradnih prostorih. Prečna ulica št. 2. — Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

— Sušenje v gospodinjstvu« je naslov poljudni brošuri, ki jo je spisal Božo Račič, učitelj v Toplicah, p. Zagorje ob Savi. V sedanjih časih, ko je mnogo skrbi zaradi živčevja, je ta knjižica posebno dobro došla. Cena 30 vinarjev.

— Izvestje c. kr. državne višje reške in Idrijske šolske leto 1915/16. izkazuje da je štel učiteljski zbor 18 članov in dva pomožna učitelja. Koncem šolskega leta je bilo na zavodu 94 javnih učencev in 2 privatista. Ponavljalni izpit morajo delati le trije dijaki, vsi drugi so odlično ali dobro klasificirani.

— Mojsirana. Oddelek c. kr. črnov. želez. varstvene polstotnije Mojsirana je priredil v nedeljo, dne 23. julija v hotelu »Triglav« izvrstno obiskano dobrodelno veselico na korist »soškemu skladu«. Počastilo nas je razven številnega domačega prebivalstva tudi mnogo gostov z Jesenice, s Kranjske gore in od drugod. Opazili smo poleg gosp. podpolkovnika Manageta pl. Lerchenau, dva generalštabna majorja in več drugih častnikov. Izmed civilnega občinstva so nas počastili med drugim tudi gosp. Winzig, ravnatelj cementne tovarne; gosp. duh. svetnik župnik Aljaž; ravnatelj gosp. Hoffmann z več uradniki tovarne Kranjske industrijske družbe na Jesenicah in drugo odlično občinstvo. Da je veselica materijelno tako sijajno uspela (čez 1200 K čistih prejemkov), se moremo predvsem zahvaliti gosp. nadporočniku dr. Pencl, tukajšnjemu poveljniku c. kr. želez. varstv. polstotnije, ki je s neumorno agitacijo mnogo pripomogel k tako številni udeležbi; gosp. ravnatelj Winzig, ki je prirediteljem dal osobe in materijal na razpolago ter jim s tem prihranil mnogo stroškov, pa tudi sam zelo veliko žrtvoval in drugim čestitim gostom, ki so z obilnimi in izdatnimi proslavili priložnost k lepemu gmetnemu uspehu. Zahvaljujemo se prav srčno hotelirju gosp. Rabiču in drugemu požrtvovalnemu domačemu prebivalstvu, ki je darovalo čez 200 lepih dobrotov ter radevoljno dalo na razpolago les, plahve, zastave itd. Naša posebna zahvala pa bodi vrtilm mojsiranskim varstvom, kakor tudi gospodarskim učiteljem.

— Veliki dobčki pri nakupovanju živine. Na občnem zboru Zveze kmetijskih zadrug v Gradcu, je vprašal krščansko - socialni poslanec Rieger, ali je Imela Zveza pri nakupovanju živine za vojaški erar res tako velike dobčke, ali ne, kakor se je pisalo svoj čas po graškem časopisu. Uradni vodja Zveze je nato pojasnil, da je zaslužila Zveza pri tej kupčiji brutto 189.933 kron; ako se odštejejo obresti in režije v znesku 70.000 kron, ostane čistega dobčka 119.000 kron. Kakor znano, je moral vsled odpora proti tem kupčijam odstopiti Zvezin ravnatelj A. Hentsch in načelnik dr. Tausch.

— Iz Ljubnega na Zgornjem Štajerskem smo dobili od gorških beguncem vprašanje, kje uraduje in izplačuje sedaj hranilne vloge Okrajna posojilnica v Kobaridu. Informirali smo se o tej zadevi in pojasnujemo, da je ostalo načelstvo Okrajne posojilnice kobarške začas. v od Italijana nov zasedenem Kobaridu in je pismena zveza z njim preko Švice sicer mogoča, pa ne sigurna. Drugod posojilnica ne uraduje in se torej tudi vloge začasno ne izplačujejo. Vse svoje knjige, vrednostne papirje in naložen denar ima pa posojilnica na varnem. Kakor hitro se razmere spremenijo, bo nedvomno takoj pričela s poslovanjem. Zavod je največja posojilnica Raitchevovega sistema

ljicama z Dovjega, gospici z Belce ter gospe in gospicam, ki se sodelovale pri igri, prodaji cvetk in srečk. — Odlikovanja častnikov pri domobranskem pešpolku št. 26. Odlikovani so bili: g. nova s signum laudis stotnik Edvard Vaupotič; s signum laudis nadporočnik Teodor Agricola in rezervni poročniki: Jože Malenšek Ivan Lorber, Alfonz Zemljak, Valentin Gorski, Rudolf Omerza in Adolf Gsellmann.

— Iz Celja. Na godovanju »naše dobre mame Ane«, so zbrali veseli gostje za Ciril - Metodovo družbo 18 kron.

— Iz Celja. Na trgu se dogajajo v zadnjem času prav pogosto žepne tatvine. Tako je bilo ukradenih soprogi nadporočnika F. iz torbice 50 kron, neki kuharici 40 kron in drugim osebam manjši zneski. Zato treba pozornosti.

— Iz Celja. Ker je dosedanj podžupan, lekarnar Rauscher, odstobil, je bil mesto njega v ožji volitvi izvoljen za podžupana lesni trgovec Karel Teppey.

— Iz Celja. Na južnem Tirolskem je bil ranjen deseterik Tomo Kopušar. Dobil je strel v hrbtenico in je na tej rani v Inostu umrl. Bil je star šele 19 let. Bojeval se je skoro eno leto na raznih frontah in bil za hrabrost odlikovan. Izučil se je pri Kolencu v Celju trgovine in bil radi svoje pridnosti in ljubeznjivosti splošno priljubljen. Naj bo mlademu junaku lahka tirolska zemlja!

— Zakonita veljavna slovenskega jezika. Pod tem naslovom piše o razmerah na Štajerskem mariborska »Straža«. Po nekaterih krajih širijo naši nasprotniki nesmiselnost govoric, da nima slovenski jezik v času vojne nobene pravice, naj se torej nobena prošnja za dopust v namen obdelavanja polja, za žetev, za odpust iz črnovojniške službe ne vloga v slovenskem jeziku, češ, da se s slovenskim jezikom ničesar ne doseže. Takšno govorjenje je laž. Slovenski jezik obdrži tudi med vojno svojo nezmanjšano zakonito veljavo v vseh uradih, v šolah in v javnem življenju in ga torej sme vsak državljani v svojih vlogah brez pomisleka rabiti. — Znano nam je več slovenskih prošenj iz več občin, katere so bile vložene pri pristojnem okrajnem glavarstvu in jih je c. kr. domobranski ministerstvo s podelitvijo večtedenskega in celo trimesečnega odpusta iz črnovojniške službe ugodno rešilo. Kdor širi krivo govorico, da vojne domobranske in črnovojniške oblasti slovenski jezik zapostavljajo, ta žali c. kr. oblast, ki je vendar pravična ter rešuje slovenske prošnje v ugodnem smislu, če so za to dani pogoji.

— Občina Celjske okolice se je zadnji čas začela marljivo baviti z aprovizacijo prebivalstva. V tej veliki občini je poleg kmetijskih krajev tudi več industrijskih okolij, predvsem Gaberje, in je bila dolžnost občine, skrbeti za dobavo živčevja industrijskemu prebivalstvu. Občinski odbor se je z vneto te naloge lotil in je poskrbel delavstvu velike množine krompirja, fižola, koruzne in ječmenove moke. Na dobček se seveda pri tem ni gledalo, temveč edino le na to, da dobe občani živila dobre kakovosti poceni in v povoljni meri v roke. Z aprovizacijo se bode, kolikor je v danih razmerah možno, nadaljevalo. Primerno bi bilo tudi, skrbeti za premož, katerega ponavadi v jesen in na zimo revnejšemu prebivalstvu hudo manjka. Vzorna občinska uprava Celjske okolice si bo z aprovizacijskim delom pridobila za prebivalstvo novih zaslug.

— Veliki dobčki pri nakupovanju živine. Na občnem zboru Zveze kmetijskih zadrug v Gradcu, je vprašal krščansko - socialni poslanec Rieger, ali je Imela Zveza pri nakupovanju živine za vojaški erar res tako velike dobčke, ali ne, kakor se je pisalo svoj čas po graškem časopisu. Uradni vodja Zveze je nato pojasnil, da je zaslužila Zveza pri tej kupčiji brutto 189.933 kron; ako se odštejejo obresti in režije v znesku 70.000 kron, ostane čistega dobčka 119.000 kron. Kakor znano, je moral vsled odpora proti tem kupčijam odstopiti Zvezin ravnatelj A. Hentsch in načelnik dr. Tausch.

— Iz Ljubnega na Zgornjem Štajerskem smo dobili od gorških beguncem vprašanje, kje uraduje in izplačuje sedaj hranilne vloge Okrajna posojilnica v Kobaridu. Informirali smo se o tej zadevi in pojasnujemo, da je ostalo načelstvo Okrajne posojilnice kobarške začas. v od Italijana nov zasedenem Kobaridu in je pismena zveza z njim preko Švice sicer mogoča, pa ne sigurna. Drugod posojilnica ne uraduje in se torej tudi vloge začasno ne izplačujejo. Vse svoje knjige, vrednostne papirje in naložen denar ima pa posojilnica na varnem. Kakor hitro se razmere spremenijo, bo nedvomno takoj pričela s poslovanjem. Zavod je največja posojilnica Raitchevovega sistema

na Slovenskem in je tako dobro stoječ, da je vsaka izguba izključena.

— Čin od takrat. Ideal Kino predvaja od danes 29. do ponedeljka 31. julija popolnoma nov prvovrsten spored. Glavna točka je psihološki kriminalen roman »Čin od takrat« v štirih dejanjih. Gre tu za film, ki se odlikuje zlasti po vsebini, v kateri ni nič šablonskega in vsakdanjega. Napeto zanimivo dejanje, igralsko mojstersko izvedeno, ima za podlago zanimiv znanstveni kriminalni problem, katerega potrjuje potek dogodkov. Druga točka je: »Baskervilska bolha«, ki nudi s svojo originalno idejo in dobro vprizoritvijo gledalcu največji užitek. — Sascha - Messtrov teden 89 a prinaša najnovije slike z vseh bojišč. — »Po maškeraadnem plesu«. Izborna veseliga. — Program ni za mladino in se predvaja danes 29., nedeljo 30. in ponedeljek 31. julija v Kino Idealu. — Od torka 1. do četrta 3. t. m.: Velikanska Vanda Treumann & Viggo Jarsen veseliga: »Karlina tetka«. Veseliga v treh dejanjih s priljubljenima umetnikoma Vanda Treumann in Viggo Jarsen v glavnih vlogah.

— Ščipalnik (očala) je zgubil neki gospod v petek dopoldne na poti od Resljeve ceste do I. mestne šole v Komenskega ulici. Kdor ga je našel, ga blagovolji oddati pri šolskem slugi na I. mestni šoli na Ledini.

— V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika tvrdke Ciuha & Jesih. »Pod Trančo« vzljudno javlja p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se pripravljata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Razne stvari.

* »Pester Lloyd« je v št. 206. z dne 26. t. m. krepko pokračal belgijske oficirje, ki znajo le površno vlamski ali pa sploh nič, tako da se z moštvom dostikrat ne morejo sporazumeti.

* Pariški izvoščeki bodo popolnoma izginiti. Zdal prodajajo vozove in konje zadnje večje družbe izvoščekov. In po kakih cenah! Za vozove so dobili po 26 do 40 frankov, za konje po 150 do 180 frankov. Vse je izpodrinil avtomobil.

* Z nožem nad ljubico. 19letni Dušan Vujašković v Zagrebu je imel ljubezensko razmerje z natakario Julijano Seidlovo. V sredo sta se sprila in ker je Dušan grozil svoji ljubici na razne načine, je ta pohitela na policijo. Dušan pa jo je napadel z nožem in jo ranil.

* Manifestacija za kardinala Mercierja. Nemški generalni guverner v Bruslju, general Hurst, je poslal brusljskemu mestnemu zastopu pismo, v katerem je rečeno, da so se občinske oblasti pri patrijotični slavnosti točno držale izdanih predpisov, da je pa občinstvo priredilo kardinalu Mercierju, ko se je v avtomobilu peljal po mestu, manifestacije, ki so po nemških odredbah prepovedane in bi bile lahko nahajalske ljudstvo na odpor. Generalni guverner je za to mestu Bruslju naložil globo en milijon mark.

* 61 srbskih topov izkopanih. Iz Arada poročajo: Na nekem aradskem posestvu so srbski vojni vjetniki naprosili častnika, naj jih pusti domov, ker so domotožni. Če bodo oproščeni, so obljubili veliko protiuslugo. Pripovedovali so, da so pri velikem srbskem umikanju zakopali 61 topov, da jih skrijejo pred avstrijskimi četami. Častnik je to poročal; čez nekaj dni so prepeljali vjetnike v Srbijo in sicer tja, kjer so rekli, da so pokopani topovi. Res so izkopali v Smederevu 5, na bregu Morave pa 55 topov. Tudi v Nišu so našli v nekem zasutem vodnjaku 1 francoski težki top.

* Podzemski cerkev v Verdunu. Poročevalec newyorške »Tribune« opisuje podzemski hram verdunske trdnjave, zgrajen v 500 metrov dolgem tunelu, katerega dohod je izza notranjih strelskih okopov. Cerkev se nahaja v izdolbini, široki 10 metrov, tako da ima prostora za 200 vojakov. Poročevalec je prisostvoval maši in pravi, da ni večjega kontrasta od tihega šepetanja srčne molitve za spaz duše pod zemljo in oglušujočega treska nemških granat, ki pokajo nad cerkvijo, noseče pogin. Ob vходу v katakombo stojita dve straži in držita v rokah električno napravo, ki more vžgati celo polje min, ako bi se sovražnik približal. Tako se daruje maša v Verdunu...

* Kolodvorski tatovi. Na kolodvoru v Pečuhu na Ogrskem se je zadnji čas zgodilo vse polno tatvin. Ravno med tem, ko je sodišče v Pečuhu sodilo eno družbo ljudi, ki so na kolodvoru kradli blago, se je zgodila nova tatvina. Iz pisarne je bilo ukradenih 12.000 kron. Ker domača policija ni mogla izslediti tatov, je poklicala na pomoč dva detektiva iz

Budimpešte, a tudi z združenimi močmi niso oblasti ničesar mogle do-
gnati. Slučaj je nanese, da je neki
železniški delavec ponoči zaslišal v
tovornem vozu sumljiv sum. Čim se
je približal vozu, sta skočila iz njega
dva dečka in bežala. Delavcu se je
posrečilo, da je enega teh dečkov
vjel. Fantič je šele devet let star, a
jako „ugleden“ član družbe, ki je iz-
vršila že vse polno tatvin. Zdaj pre-
iskujejo, če niso ti fantiči ukradli
omenjenih 12.000 kron, ker je en are-
tovanec že priznal, da je imela dru-
žba tudi že velike, seveda ukradene
bankovce.

* **Razveljavljanje časti in naslo-
vov.** V angleškem parlamentu je mi-
nistrijski predsednik Asquith povedal,
da bo vlada nasvetovala kralju, naj
razveljavi vse angleške naslove in
odlikovanja vojvode Cumberlanda,
vojvode Albanya in vojvode Alberta
Schleswiga - Holsteinskega. Vojda
Cumberland, je sin leta 1866. pregna-
nega hanoverskega kralja in ima
pravico do naslova: princ Velike Bri-
tanije in Irske. Če mu vzamejo ta
naslov, se bo imenoval vojvoda
Braunschweig. Vojda Albany je brat-
ranec sedanjega angleškega kralja in
vlada nemško vojvodstvo Saksen-
Koburg - Gotha. Princ Albert Schles-
wig - Holstein je poročen z angleško
princezijo in je kot njen soprog do-
bil naslov „kraljevska visokost“, ki
ga naj zdaj izgubi.

* **Knjiga o ameriških milijardah.**
Ameriški socialist Gustav Myers
je spisal obširno knjigo o zgodovini
velikih ameriških premoženjih. Ta
knjiga je zdaj izšla tudi v nemškem
jeziku in se različni listi z njo prav
obširno bavijo. Knjiga je tudi res ja-
ko podučna. Sicer si lahko vsak člo-
več na prstih izračuna, da s pošte-
nim delom še noben človek ni na-
bral velikega premoženja, ampak
kvečjemu s spretnimi špekulacijami
in transakcijami, ali kar razkriva
Myersova knjiga, spravi človeka
vendar v največje začudenje. Vsi ti
Morgani, Fieldi, Astorji, Vanderbil-
di, Gouldi in kakor se že imenujejo, da
so nagrabili svoje milijone z odu-
štvom, goljufijami in tatvinami, z
brezobzirnimi sleparskimi špekulaci-
jami, sploh na vse načine, le ne na
pošten način. Knjiga pa kaže še več:
da namreč propad fevdalizma nič ne
zboljša razmer. Sicer pa bi se dale
tudi o postanku velikih evropskih
premoženj pisati prav podučne
stvari in bi se lahko dokazalo, da je
mnogo evropskih premoženj, ki niso
bila nič bolj pošteno pridobljena, ka-
kor premoženja Vanderbiltda in Car-
negiea, Goulda, Rockefellerja ali
Morgana.

* **Izumitelj lesenega papirja.**
Koncem meseca junija 1816, torej
baš pred sto leti, se je rodil v Haini-
chenu na Saksoskem izumitelj lese-
nega papirja, F. G. Keller. Bil je siro-
mašen tkalec, ki je nekega dne čital
v časopisih članek o splošnem tedi-
njem hudem pomanjkanju papirja.
Prišlo mu je na misel, da bi se rabilo
za izdelovanje papirja namesto do-
sedanjega materiala lesene trske.
Pred vsem ga je na njegovo izvirno
idejo privedlo natančno opazovanje
osjega gnezda, ki je narejeno iz le-
senih snovi. S pomočjo brusnega
kamna je nabrusil drobnega lesenega
prahu, ki ga je namakal v vodi in
naposled to leseno kašo stiskal v plo-
šče in jih sušil. Na ta način se mu je
posrečilo izdelovati leta 1893. prvi
kos lesenega papirja, kar je bilo te-
melj naslednji veliki papirni industri-
ji, ki rabi vsako leto za več nego pol
milijona kron lesa za izdelovanje pa-
pirja. Ali Keller je imel isto usodo,
kakor vsi veliki možje-izumitelji.
Sam ni imel sredstev, da bi praktič-
no izrazil ta svoj izum, zato je mor-
al gledati, kako si drugi kopirajo
milijone iz njegovega izuma. Umrl
je leta 1895. v vasi Krippen pri Šan-
davi. Lastnik papirne tvornice ga je
podpiral na stara leta, ko so mu ope-
šale telesne moči in si ni mogel več
sam služiti kruha.

* **Berolinski bančni uradnik.**
Ugledni berolinski finančni tednik
„Plutus“ poroča zanimive stvari o
bančnih uradnikih v Berlinu. Pri
nastopu službe fotografirajo vsakega
uradnika. Prej je uradnik lahko sam
preskrbel sliko, zdaj pa ga da banka
sama fotografirati in sicer od spre-
daj in od strani. Slike se hranijo pri
personalnih aktih, spravljenih v po-
sebnem prostoru. Za bančnega urad-
nika mora biti zvest, da imajo dve
njegovii sliki v železni blaginji, prav
prijeten čut. Banke pa s tem še ni-
so zadovoljne. Vsakega uradnika da-
jo vsako leto na novo fotografirati,
saj bi se lahko v enem letu tako zre-
dil, da bi ga še ne spoznali, če bi šel
med defraudante. Pa to še ni vse.
Banke imajo posebne zdravnike, da
preiščejo vsakega, kdor prosi za
službo; ti zdravniki imajo dolžnost,
zapisati tudi vse telesne posebnosti,
vsako liso in vsak mozol ter zob,
da je osebni popis kar najbolj natan-

čen. Pri bankah je sicer malo urad-
nikov, ki imajo direktno z denarjem
in vrednotami opraviti, a v Berlinu
pač mislijo, da nosi vsak najmanjši
uradnik v svoji tabačni škatli mar-
šalsko palico. Uradniki so seveda
ogorčeni, da je zanje vedno priprav-
ljena popolna tiralnica, a da bi njih
pritožbe kaj zalegle, tega sami ne
pričakujejo.

* **Oporoka lorda Kitchenerja** je
bila te dni predložena sodišču, da jo
potrdi. Bivši vojni minister lord Ki-
tchener je bil bogat samec. Zapustil
je tiskano oporoko, ki obsega 4300
besed in je bila spisana dne 2. no-
vembra 1914. Kitchenerjeva zapuščina
znaša 171.421 funtov (to je 4 mili-
jone 114.004 K). Premoženje dobe
sorodniki. Svojemu starejšemu bratu
je Kitchener zapustil samo 10.000
funtov, češ, da je že dosti bogat in
je za njegove otroke bogato pre-
skrbljeno. Zaradi Kitchenerjeve opo-
roke nastane najbrž proces. V oporo-
ki je namreč rečeno, da je vsakemu
članu Kitchenerjevega štaba izpla-
čati 200 funtov. Med njimi je tudi
polkovnik Fitzgerald, ki je zaeno s
Kitchenerjem umrl. V oporoki je pa
tudi rečeno, da zapušča Kitchener
polkovniku Fitzgeraldu veliko pose-
stvo v Afriki in zdaj je vprašanje,
kdo dobi to posestvo, ali Fitzgerald-
dovi nasledniki, ali Kitchenerjev ne-
čak in univerzalni dedič Broune. So-
dišče bo moralo dognati, je - li Ki-
tchener ali Fitzgerald prej umrl; če
je Kitchener prej umrl, dobe pose-
stvo Fitzgeraldovi dediči, če je pa
Fitzgerald prej umrl, kakor Kitchener,
dobi posestvo viscomt Broune. Mato
težko pravno vprašanje pa je to,
zlasti ker izmed 12 rešenih po-
morščakov ne ve nobeden povedati,
kdo je prej umrl, Kitchener ali Fitz-
gerald.

* **O ameriški milijardarski dru-
žini Astor.** Ta družina ima še danes
sorodnike na Badenskem na Nem-
škem, odkoder se je ded ameriške
družine Astor pred davnimi deset-
letji izselil. Jakob Astor si je denar
za potovanje v Ameriko pridobil s
tem, da je pokradel nekaj telet, jih
skrival prodal in ponoči pobegnil.
Da bi ne pokvaril čevljev, je preho-
dil vso pot, od doma do morja, bos.
Ko je bil Astor v Ameriki že postal
milijonar, se mu je začelo tožiti po
domovini in prišel je na obisk v svoj
rodni kraj. Njegovi sorodniki, ki pa
niso vedeli, kako je obogatel, so ga
prav neprijazno sprejeli in ga zmer-
jali za »telečjega tatu«. Astor je bil
namenjen, da obdari vse svoje sorod-
nike, a ker so tako grdo z njim po-
stopali, je ves dotični denar daroval
svoji rojstni občini za podpiranje re-
vežev. Ta »Astorjeva ustanova« ob-
stoja še dandanes. Iz nje dobivajo ob-
čani v Walldorfu brezobrestna poso-
jila, vrh tega pa je ustanova zgradila
lepo in prostorno hišo, v kateri oskr-
buje za delo nesposobne občane in
sirote. Tudi je občina postavila svo-
jemu dobrotniku čeden spomenik.
Naslovniki »telečjega tatu«, sedanji
ameriški milijardarji Astorji, niso
pozabili rodnega kraja svojega deda
in pošiljajo vedno denar za Astorjevo
ustanovo in za druge občekoristne
naprave. Walldorfski občani upajo,
da jim v kratkem sploh ne bo več
treba ne davkov plačevati, ne delati,
nego bo vsak dobival rente iz Astor-
jeve ustanove.

* **Vesti iz Belgrada.** O položaju
v Belgradu piše »Berliner Tagblatt«:
Ponosna trdnjava Moskovitov na
Balkanu je postala tiho mesto, polno
globoke, temne bolesi. Senca neču-
venega trpljenja leži nad belimi,
svetlimi ulicami, ki se razprostirajo
z zelenega Kalimegdana tja doli proti
Savi. Poleg prijaznih hiš zevajo raz-
drtine, polagoma se odpirajo zarja-
vele šaluze trgovin, kakor da bi se
bale, motiti bolnika v hiši. Po opu-
ščenih ulicah hite molče, globoko za-
mišljene žene, dekleta. V njihovih
trdih, temnih očeh leži nekaj ubitega,
brezupnega. Tudi če bi ne nosile žal-
ne obleke, bi se poznalo, da vsaka
izmed njih v ponosnem srcu, ki tajno
ječi, objokuje očeta, moža, zaročen-
ca, brata. Niti skrbna blagohotna
vojna uprava ni mogla dati Belgradu
novega življenja. Preglobok je bil
padec tega, sedaj podjarmljenega
naroda, ki tako visoko stremi. — Ob
podnožju belgrajske trdnjave, kjer
besni »jugovina« s Kosova po savski
in donavski nižini, leži pokopan sam
in zapuščen marsikak vojak. Trupla
onihi, ki so jih mogli izkopati, so po-
kopana na lepem vojaškem skupnem
pokopališču pred mestom. Grobovi
so okrašeni z zelenjem in cveticami,
na vsakem je plošča z imenom. Ko-
liko plošč je popisanih z eno samo
težko, temno besedo »Neznani«!
Sredi groblja se dviga iz belega mra-
morja velik spomenik, ki izraža lju-
bav in hvaležnost domovine do teh
dragih ubogih mrtičev. — Oro kra-
lja Aleksandra in kraljice Drage se
nahaja še vedno v mali cerkvi na
starem pokopališču. Na zidu slonita
dva lesena, že preperela neotseana

križa. Zanje ni molil, kakor se priso-
veduje, se nobeden. Še niti enega
očenaša. Od tistega dne, ko sta bili
trupli ubogega Aleksandra in lepe
Drage vrženi skozi okna belgrajske-
ga konaka, ležita tu zapuščeni, po-
zabljeni. Morda se ju bo sedaj polo-
žilo v lepše in boljše grobove. Prve
cvetice, ki so bile položene v zapu-
ščenih cerkvici v kot, kjer počivata
Aleksander in Draga, je prinesel av-
strijski vojak, namestnik avstrijske-
ga cesarja.

Darila.

Upravištvu naših listov so po-
slali:

Za **Ciril - Metodovo družbo:**
Franc Sladič, računski podčastnik,
Bad Aussee, 3 K, nabrano med pi-
sarniškim osebjem, in dr. Ivan Zabu-
kovšek, odvetnik v Šmarju pri Jel-
šah, 50 K, glasom poravnave v ka-
zenski znesek U 239/16. Skupaj 53 K.
Za **»Ranjene vojake«:** Agneza
Staral, vod. otroškega vrtca na Je-
senicah, 2 K, pod geslom: »Vsak da-
ruj 2 vinarja na teden«, nabranih od
gojencev otroškega vrtca na Jeseni-
cah od februarja do junija 1916.
Za **»Zavod za v vojni oslepele
vojake«:** dr. Tone Gosak, odvetnik
v Ptuj, 10 K, založila Franc in Ana
Sattler vsled kazenske poravnave v
zadevi Ivane Pešec proti zgoraj na-
vedenima.

Za **dijaško podpora društvo**
»Radogoj«: Ivan Hribar, ravnatelj,
Abtenau, 50 K, v počestčenje spomi-
na pokojnega lesnega veletržca
Frana Žagarja.

Srčna hvala!

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. julija: Stanko Srebot,
an čevlarskega mojstra in posestni-
ka, 5 let, Ravnikarjeva ulica 15.

V deželni bolnici.

Dne 24. julija: Nikolaj Šušteršič,
čevljar 42 let.

Utrujenost nastane vsled za-
stanka krvi v utrjenih udih, v kate-
rih se porajajo utrjevalne tvarine.
Če so roke utrjene, je v nogah če-
sto sveža kri, prosta utrjevalnih
snovi. Krepka masaža s Fellerjevim
poživljajočim rastlinskim esencnim
fluidom z znamko »Elzafluid« zamore
spraviti kri zopet v živahen ob-
tok in utrjenim udom dospe sveža
kri. Na ta način smo kmalu zopet ži-
vahni in delazmožni. Elzafluid zato
radi vporabljaajo delavci, turisti,
športniki in poljedelci. Tudi pri pre-
hlajenju in bolečinah v udih je velike
vrednosti, ker učinkuje pomirjačo
in nas obvaruje mnogih boleznih.
Jemljite le pristen »Elzafluid« in va-
rujte se slabih ponaredb. 12 Steklenic
pristnega Elzafluida pošlje kamorkoli
franko za samo 6 K lekarnar E. V.
Feller, Stubica, Elzatr 238, Hrvat-
sko. Obenem lahko naročite Feller-
jeve milo odvajajoče rabarbarske
kroglice z znamko Elzakroglice.,
6 škatlic franko 4 K 40 v. Hude so
bolečine, ki jih povzročajo kurja oče-
sa. Teh se znebimo z vporabo Fel-
lerjevega turistovskega obliža z
znamko Elza v kartonih po 1 in 2 K
ali s Fellerjevo Elza-turistovski tink-
turo v steklenicah po 2 K. (s f)

Ne prezrite današnjega oglasa
»Srečkovnega zastopstva«!

Tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je
naš preljubljeni brat, stric in svak, gospod

Viljem Deisinger

desetnik c. kr. pešpolka

dne 9. julija 1916 podlegel ranam, zadobljenim na Cima Dodici v južnih
Tirolih. Predrago, kateremu je kruti meč prečital njegove načrte, pri-
poročamo v blag spomin! 2419

PULJ-KAMNIK, dne 27. julija 1916.

Makso, Fran, Viktor, bratje. Slavka, Lea, Minka, Milka, sestre.
Fran Štayer, Alojzij Schuschl, svaka.

Naš preljudi sin in brat

Ferdinand Janša

c. kr. poročnik-akademik domobr. polka, odlikovan s signum laudis

je umrl dne 11. julija t. l. junaške smrti za ranami, ki jih je
dobil na severnem bojišču.

Zadnje počivališče je našel na pokopališču v Koropiecu.
Tvoje truplo krije zemljica tuja, naša srca pa ti hranijo
najlepši, neizbrisni spomin.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 3. av-
gusta ob 8. uri v farni cerkvi.

V KRANJU, dne 26. julija 1916.

Ivan Janša,
c. kr. okra. stražmojster v p.

Anica,
sestra.

Marija Janša,
mati.

Fraue,
brat.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem se najtopleje zahva-
ljujem za izkazano sočutje med boleznijo, za v obilni meri izkazano
čast ob pogrebu in za darovane cvetlice naši nepozabni materi, gospej

Ani Ravnikar.

V LJUBLJANI, dne 28. julija 1916.

Zahvaljoči otroci.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. obelastvo vladno vabimo na
novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim
je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da
jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne pre-
neha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto ... K 24.— | Četrta leta ... K 6.—
Pol leta ... 12.— | En mesec ... 2.—

V upravnishem prejemam na mesec K 1-90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto ... K 25.— | Četrta leta ... K 6-50
Pol leta ... 13.— | En mesec ... 2-30

Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge
dežele vse leto 35 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu
se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne
oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan za-
dnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli nro-
čnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o
pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 štev.
119 državnega zakonika z
dodanim

zvršitvenim propisom

in drugim zakoni in ukazi
kazenski postopek zadeva-
jočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v,
po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kancelijski, konceptni, doku-
mentni, ministrski, pisemski,
ovitni in barvani papir.

Kasete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali
z dvema kolonama, vezane v papir,
platno ali polusnje.

Objemalne knjižice po različnih
cenah.

Zalaga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber

vseh pisarniških potrebštin,
svinčnikov, poroc, poročnikov,
radirk, kamenčkov, tablic,
gobic, ornata itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umet-
niške vseh vrst, od najpreprostejših
do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice,
vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete,
risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintniki.

Stanje denarnih vlog je značilo **K 102,516.219.39.**
koncem meseca majaGlavnica **K 40,000.000.—.**

Češka industrijalna banka

podružnica v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 9.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Vloge na knjižico in na tekoči račun.

Kredite za aprivizne nakupe in financiranje vojaških dobav.

Krapina

-Toplice(Hrvaško)
Pojasnila in prospekti
gratis po ravateljstvu.ozdravijo: Gilt,
Revmatizem,
Ischias.

1293

Ženitna ponudba.

C. kr. uradnik se želi v surho
ženitve, seznaniti z gosodično
ali vdovo, prijetne zunanosti, do
26 let staro. 2373Cenj. ponudba, ako mogoče
s sliko, katera se vrne pod „Dom/
2373“ na umr. „St. Naroda“.

Seydlin

Najbolje za zobe

135

KUPIMrabljeno, dobro ohranjeno
kolesno pnevmatiko(gumjaste plašče in zračne cevi)
v vsaki množini po najvišjih cenah
A. Gorec, Ljubljana,
specijalna trgovina s kolesi in deli
Marije Terezije cesta 14 (Novi svet).**Ivan Bizovičar**

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svoje bogato opremljeno
vrtnarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.Izposojevanje
ob mrtvaških odrh
drevesno svetilce,
kakor tudi naj-
nejše dekorativne
svetilce za dverane
in balkone.
Vsakovrstne sadike do
najzlahtnejših cvetic in
selenjadi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.
Družinstvo L. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana.: Ivan Vlah-Bajok, Jušiči, pošta Matulje :
— priporoča občinstvu velike —

zalogo vina

najboljših vinogradov Hrvaške, Dalmacije in Kastavščine.

Na zahtevo pošlje vzorce.

2816

C. in kr. dvorni založnikl

A. Zankl - sinovi

tovarna kemičnih barv, lakov in firnežev

Resljeva cesta 1 **LJUBLJANA** Marijin trg 1priporočajo vse vrste oljnatih, suhih, emajlnih in fasadnih
barv, prstnega kranjskega firneža, mavca, prašnega
olja za tla, strojnega olja, karbolinoja, čopičev, steklar.
kloja in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Ceniki na razpolago.

THE VERA**American Shoe**za gospode in dame
so dospeli
iz Amerike.

Edina prodaja

čevljarnica

J. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Nicklins
Boston, Mass. U.S.A.**M. & E. Skabernè**
Specijalna trgovina pletenin, trikotaž in perila,
Ljubljana, Mestni trg 10.Velika
izbira
nogavic!**Modni salon****Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8**

odprto skladišče nasproti števil. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svoje bogate izbore najokusnejše nakitenih svilenih klobukov
in slamninkov, vedno novih damajolikih modelov, pravih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.
Popravila po želji. Želni klobuki vedno v zalogi. Zunanja naročila obratom pošte.

Prisnato najnižje cene!

Prisnato najnižje cene!

Dve leti vojne.

Oficijelna »Wiener Abendpost« je priobčila dne 27. julija spominski članek, v katerem pravi: »V teh dnevih se končava drugo leto najsilnejše vojske, kar jih je svet kdaj videl in čutil. V zadnjih dneh drugega vojnega leta stoje Avstrija in Nemčija, kakor tudi njuni hrabri zavzniki Bolgari in tudi Turčija z vso svojo obrambno silo v boju proti premoči sovražnikov. Nevpogljivo gledajo vsakemu sovražnemu navalu, naj pride od vzhoda ali zapada, od severa ali juga, brez strahu in odkrito nasproti. V junaški roki drže neomadeževani meč enako onemu hrabremu možu, katerega vztrajnost je svoječasn opeval Horac. Marsikako žalostno poglavje je že zapisala zgodovina te vojske. Tudi mi smo že čutili marsikaj neprijaznega od te »železne igre s kockami«. Zvesto, plemenito kri smo morali žrtvovati, strogo varčnost v gospodarstvu življenja smo si morali naprtiti, ali brez tožbe, polni zaupanja v bogati vrelci ljudske sile, prenašamo vse nevarnosti. Resne, pobožnega zaupanja v Boga polne besede, s katerimi je naš cesar pred dvema letoma poklical naše narode k orožju in Najvišji manifest, ki nam je v maju 1915 po verolomstvu Italije napovedal nov boj, živi v vseh naših srcih. Gotovo čustvo, da nismo povzročili svetovnega požara, da nam je edino le ljubezen do naše domovine, sveta dolžnost, boriti se za njeno tla in pravico, potisnila orožje v roke, nam daje trdno zaupanje v končni uspeh in mir, ki se nam bliža iz dalje.«

Ko je dne 25. julija 1914 zapustil naš poslanik srbsko glavno mesto in je dne 28. julija nastalo med Avstrijo in Srbijo vojno stanje, so se pričeli v naglem tempu vžigati plameni evropskega požara. Dne 26. julija je bila pri nas odredjena mobilizacija 8 armadnih zborov, isti dan je pričela mobilizirati Rusija, dne 28. julija smo napovedali Srbiji vojno, dne 30. julija je ruski car oficijelno odredil mobilizacijo celokupne ruske armade, v čemur so mu sledile Avstrija, Francija, Belgija dne 31. julija; Nemčija je dne 1. avgusta napovedala Rusiji vojno ter istočasno oficijelno odredila mobilizacijo svoje armade; dne 3. avgusta vojna napoved Nemčije Franciji in Belgiji; dne 5. avgusta vojna napoved Anglije Nemčiji; dne 6. julija izbruh avstrijsko - ruske vojne. Sovražnikom se je končno pridružila Črna gora in čez mesec dni — 25. avgusta — tudi Japonska.

Z mogočnim udarcem Nemčije na Belgijo in Francijo, se je pričela velika tragedija človeštva. V neodoljivem navalu so se zagnale sijajno pripravljene in organizirane nemške vojske, razdeljene v pet armad, čez nemške meje, da bi porazile zapadnega sovražnika preje, nego bi se mogel njega vzhodni zaveznik, ruski kolos, postaviti k boju. Glavni nemški udarec na Francijo je šel čez Belgijo, ki je morala postati žrtev najvišjega postulata življenjskega interesa nemške države, kakor je izjavil nemški državni kancler v parlamentu. Razdrobljena od nezasičeno delujoče orjaške nemške artiljerije, so padale belgijske trdnjave druga za drugo v prah in do konca septembra 1914 se je nahajala skoro vsa Belgija in velik kos severo - vzhodne Francije v nemških rokah: nemške armade so se bližale Parizu. Šele tu je napela francoska armada vse svoje sile in v orjaški bitki ob Marni je z ogromnimi žrtvami rešila glavno mesto sovražne invazije. Nemške armade so se umaknile nazaj proti severo - vzhodu, na črto, ki je ostala od konca septembra 1914 do danes v bistvu neizpremenjena. Poleg bitke ob Marni, so obvarovale Francijo popolne katastrofe velike trdnjave na črti Verdun - Toul - Epinal - Belfort, ki so vzdržale nemški pritisk. Francija se je v onih usodnih dneh sicer obvarovala popolnega poraza in veliki cilj septembarskih bitk na zapadu, uničiti enega sovražnika predno bi stopil drugi (Rusija) na plan, se ni uresničil, vendar pa so Nemci, zlasti z okupacijo industrijalne Belgije, dosegli velevažne uspehe.

Medtem se je bilo pokazalo, da je bila vojna pripravljenost Rusije večja, kakor se je računalo. Kmalu so stale ob naši in nemški meji ogromne ruske armade in avstrijska vojska je morala prevzeti požrtvovalno in veliko nalogo skoro edinega branitelja na severo - vzhodu, dokler niso nemške armade dosegle na zapadu vsaj dva glavna cilja: okupacijo Belgije in severo - vzhodne Francije ter organizacijo industrije teh dežel za nemško obrambno silo. Ruski naval je bil strahovit; Rusi so prinesli seboj nove vojne metode (strelske jarko itd.) in naše armade so se jim morale korak za korakom

umikati. Dne 3. septembra je padel Lvov, v oktobru so se pojavile ruske čete pred Przemyslom, silile so v Karpatih in se bližale zapadni Galiciji. Na severnem delu ruske fronte je sicer Hindenburg že začetkom septembra pri Mazurskih jezerih Ruse porazil, toda odločilnega značaja ti boji niso imeli in šele tekom oktobra so se začele zbirati v vzhodni Nemčiji velike nemške armade, s katerimi je Hindenburg udaril čez mejo ter potisnil Ruse proti Ivangorodu, Varšavi in Novem Georgijevsku nazaj. Izza te trdnjavske barijere pa so se skoro privalele nove ruske sile in Hindenburg se je moral umakniti na poznansko mejo. Dne 7. novembra so ruska krdela prekorčila reko Varto. Takrat so ruski generali upali, da bo vojna kmalu dobljena, kar je bilo tem važnejše, ker je bila Rusija preskrbljena z municijo in orožjem le za eno leto. Dne 13. novembra je padel Tarnov in ruska krdela so stala ob Dunajcu, koncem istega meseca so prekorčili Rusi Karpatske grebene in v decembru so se bojevale ruske čete že na ogrskih tleh v marmaroški, zemlinski in šarijski županiji. Boj v Karpatih, ki se je zdel takrat našim sovražnikom nekako zadnje dejanje avstrijsko - nemške »tragedije« na vzhodu, je postal za Ruse usodepoln. Mojsrsko organizirana obramba generala Borojeviča jih je izčrpala in jih prilisila, trošiti take ogromne množine municije, da so pričele ruske zaloge pojemati, in da je bil material, s katerim naj bi bila Rusija shajala celo leto v malo mesecih zapravljen in porabljen. Kako usodepolne posledice je imelo razsipanje municije v Karpatih, to se je pokazalo čez mesec — pri Gorlicah. Rusom v nesrečo se je pridružila centralnima državama tudi Turčija in s tem je bila edina bližnja zveza carjeve države z zapadnimi zavezniki in njihovo vojno industrijo onemogočena. Dardanele so Rusom ostale zaprte.

Jugo - vzhodno bojišče je igralo v jeseni in pozimi leta 1914. le postransko vlogo. Naše čete so sicer vkrakale v Srbijo, zasedle dne 2. decembra Belgrad in prodrle do Gorenjega Milanovca, toda bile so prešle in so se morale zopet umakniti. Srbi in Črnogorci so vdrli nato v Bosno in Hercegovino ter se celo približali Sarajevu: srbska krdela so prekorčila Savo in Donavo, toda bila so porazena. Boji na jugo-vzhodni fronti so kmalu zopet utihnili, ker je bila srbska armada popolnoma izmučena.

Medtem ko so Rusi v Karpatih zaman žrtvovali hekatombo za hekatombo, jim je bila v Galiciji usoda milejša: v hudih bojih so začetkom leta 1915. izvojevali še nekatere znatne uspehe. Dne 22. marca je padel Przemysl in kmalu so grmeli ruski topovi pred samimi vrati krakovske trdnjave.

Na zunaj je bila torej situacija entente koncem leta 1914. in začetkom leta 1915. prav ugodna. Angleži, ki na kopnem še niso prišli v poštev, so se z velikimi nadejmi čutili gospodarje na morju ter tudi že nad Turčijo, Francozi so bili zadržali glavni nemški naval ter se vdajali najlepšim nadam. Srbi so slavili zmagovalja in v Petrogradu so debatirali, kaj bi bilo bolje, udariti najprvo na Budimpešto in pozneje na Berlin, ali narobe. Toda odgovorni in informirani ententni državniki so dobro vedeli, da odporna sila Nemčije in Avstrije še vedno narašča in zato so s tem večjo vneto iskali v Italiji novega zaveznika, katerega milijonska armada naj bi bila prinela odločitev velike vojne. Bil je zadnji čas. Že so se pojavljali v ruski armadi hipokritični znaki, ko je o Binkoštih 1915 Italija napovedala Avstriji vojno.

Toda medtem je pričelo na takrat glavnem in največjem bojišču drugo dejanje velike drame, ki je povzročilo odločilni preobrat vojnega položaja. Nemčija in Avstrija sta zbrali na ruski fronti vse svoje razpoložljive sile in ogromne množine artiljerije in pod vrhovnim vodstvom generala Mackensena se je pričel dne 2. maja 1915 slavni naval na rusko fronto pri Gorlicah, ki so jo naše in nemške čete v nepopisno strahovitih bojih predrele. Istočasno je zagrabila avstrijska armada Ruse v Karpatih in ofenziva se je naglo razširila na vso ogromno fronto. Pričela se je ona katastrofa ruske milijonske vojske, ki bo za vedno zavzemala v zgodovini svoje posebno mesto. Na fronti 1000 kilometrov so utrpeli Rusi poraz za porazom in od 2. maja do konca oktobra so se ruske armade neprestano umikale proti vzhodu. Le tako ogromna in obljubena država, kakršna je Rusija, je mogla prenesti te udarce, ne da bi zapadla poginu. Tekom 6 mesecev so osvojile naše in nemške armade nad 290.000 km² ruskega ozemlja ter so zavojevale

plen, o katerem bi si poprej nikdo niti sanjal ne upal: skoro 1.300.000 vjetnikov, 3630 topov, 2597 strojnih pušk. Velika ofenziva centralnih držav na vzhodu je izločila Rusijo za več kot pol leta iz vrst nevarnih sovražnikov in je omogočila, da so se naše in nemške armade lahko posvetili drugim svojim velikim in težkim nalogam. Drugo dejanje svetovne vojne se je zaključilo s pravo apoteozo zmagoslavne Avstrije in Nemčije.

(Dalje prihodnjic.)

Prodajalka

večja papirnate ali galanterijske stroke, so sprejme takoj pri 2382

Goričar & Leskovšek, Celje.

Stanovanje

Dve mali ali veliki sobi s kuhinjo in drugimi pritlikinami za stalno, 1800 samostojna, starejša dama, za novembrov termin.

Ponudbe pod »stano/2376« na upr. v »Slovenskega Naroda«. 2370

Razpis službe.

Kmetijska posejilnica na Vrhniki

1800

uradnika

za II. mesto pri svojem zavodu. Plača po dogovoru. Nastop takoj eventualno pozneje. Ponudniki naj vložijo svoje prošnje, opremljene s pričevaji, ter naj se izrazijo glede svojih zahtev. 2354

Gospodična

srednje starosti, zmožna slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, želi službo v kakšni trgovini ali tobakarni.

Ponudbe pod »gospodična/2392« na upr. »Slov. Naroda«. 2392

Službo išče že doletna izobražena

kuharica

za celo gospodinjstvo na deželi. Pis-mene ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod »Jožeta S./2307«. 2307

Spodnještajerska

VINA

bela in rdeča, v poljubni možini in po zmer-nih cenah, oddaja 231

I. južnostaj. vinarska zadruga v Celju. 2306

Išče se za avgust in september absolviran

6 ali 7-šolec

gimn., z dobrimi spričevaji. Vešč mora biti dobro nemščine. Hrana in stano-vanje prosta. — Plača po dogovoru. (Lahko kak begunec). Vstop takoj.

Ponudbe na upr. »Slov. Naroda« pod »Domači učitelj/2384«. 2384

Suhe gobe

vinski kamen, med, vosek, kumno in janež

ter sploh vse deželne pridelke kupi veletrgovina 2267

Anton Kolenc, Celje.

Istotako tudi vsako množino raznovrstnih praznih vreč in sodov.

KAVA!

Ze zmleta, že s sladkorjem in vsemi primesmi v kockah za 1/2 litra kave. Ena taka kocka stane samo 30 vin. 500 kron plačam tistemu, kateri more reči, da ni vredno.

Navodilo za pripravljanje se glasi: 1 tako kocko v pol litru vode 5 minut kuhati, od ognja vzeti, 2 minuti pokrito pustiti in najboljša kava je gotova. — Po pošti pošiljam najmanj 20 kock, to je 1 kg K 5-50; 1 Ovoj se zaračuni po lastni ceni! Pošilja se proti povzetju. Sprejemem pa naročeno blago tudi nazaj če kateremu ne ugaja. 100 kock 5 kg znižana cena K 25.—. Naročila sprejema in izvršuje razpošiljalnica

Ivan Urek

Ljubljana 5, Mostni trg št. 13, dvorišče, desno. 1956

Mazilo za čevlje

Erdal II. št. 10.

Svetovna znamka.

6 tucatov . . . K 14.—

5 velikih . . . „ 130.—

Mazilo za usnje

6 tucatov . . . K 15.—

5 velikih . . . „ 130.—

dobavlja izdelovalnica in razpošiljalnica

JOSIP BROSCHE, Kardasch, Rečica

2389 Češko.

Odvetnik in kazenski zagovornik

dr. Oton Fettich-Frankheim

naznanja, da otvori s 1. avgustom svojo

odvetniško pisarno

v Ljubljani, Sodna ulica šte. 11

prvo nadstropje (Bahovčeva hiša).

Kino Central

v deželnem gledališču.

V soboto 29. in nedeljo 30. julija:

Sovražni letalec.

Velika drama iz sedanjih časov.

Ponedeljek 31. julija in torek 1. avgusta:

iz spominov prve balerine.

FROU FROU.

Drama v petih dejanjih.

Najboljša veseloigra z Dorrit Welzler v gl. vlogi:

Rožni čeveljček

Predstave se vrše v delavnikih ob pol 5. popoldne, ob 6., pol 8. in 9. uri zvečer.

V nedeljah in praznikih ob pol 11. dopoldne, ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri zvečer.

Modni salon
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1.
Ljubljana.

— Priporoča osebno izbrane —

novosti z Dunaja.

Velika izbira okusnih klobukov za dame in deklice kakor tudi bogata zaloga žarnih klobukov.

Solidno blago. Priznane nizke cene. Popravila točno in vestno.

Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8.000.000 kron.

Stritarjeva ulica števil. 2.

Rezervni fond okrog 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po **4 1/2 %** čistih. **2 %** rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Nakazila vojnim vjetnikom v vseh državah, izvršuje tujecotno in najkulantneje.

STANOVANJE

s tremi sobami in kopalnico, za november, stalni stranki. 2420
Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Prodaja se nov 2412

pisalni stroj

»Mignon«. Poizve se pri Splošnem kreditnem društvu v Ljubljani, Franca Jožeta c. 5, od 5. do 6. pop.

Išče se

stanovanje

3 sob s pritliklinami, za november. Ponudbe na upravn. »Slovenskega Naroda« pod „N. L./2411“. 2411

Starejši gospod išče

stanovanje in hrano

event. samo hrano s 1. avg. ali pozneje. Ponudbe pod „št. 500/2371“ na upravn. »Slov. Naroda«. 2371

Kupi se

hiša z vrtom

v št. Peterskem ali št. Jakobskem predmestju, event. prikladno parcelo. Pismene ponudbe na upravn. »Sloven. Naroda« pod „parcela/2334 do 1. 8.“

Poštena in pridna 2409

PRODAJALKA

se sprejme v modni trgovini
C. Šterk,
Ljubljana, Stari trg števil. 18.
Pismene ponudbe do 15. avgusta 1916.

Prodaja se po ugodni ceni

hiša

v ljubljanskem predmestju z lepim vrtom sadnih dreves in dvoriščem. Pismena vprašanja na upravn. »Slov. Naroda« pod „predmestje/2421“. 2421

Nov lep jedilni krompir, stročji fižol, kumare, la čebulo, testenine, jetmenček in moko za kuho dobavlja najceneje

Karel Saria,
Maribor, Schmidplatz 1.

pisalni stroj

se prodaja.
Gradišče 15. I, levo.

Želim vstopiti kot 2415

natakarica

ali temu kaj primerne, bodi si na deželo ali v mesto. Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Sprejemem 2417

zastopstvo

katerekoli špecerijske trdke v delokrogu svojega okraja, s primerno provizijo. Kdo sem pove upravn. »Slov. Naroda«.

Kigijenična
manufaktura
Julij Singer
Dunaj I, Wiesingerstr. 8
Ceniki z zdravniškim poukom gratis in fr.
Zaprto, 30 vinarjev v znamkah. 143Važne za gospodinje!
Izšla je knjižica 2407

Sušenje v gospodinjstvu

ali nauk o preprstem shranjevanju sočivja in sadja za zimo. Naroča se v Učiteljski tiskarni ali pri Božu Račič v Zagorju ob Savi. Cena 30 vin.

Hranite podplate

z mojim preparatom, ki varčuje podplate. Ambo daje vsakemu podplatu 4 kratno trpežnost. Ambo prihrani vsaki družini letno 50—250 kron na podplatih in čevljih. Cena 1 1/2 krone, 3 steklenice K 4, 6 steklenic 6 K. — Ešmeny, Košice (Kaschau I.) poštni predal 12/1 c, Ogrsko. 2216

Dobavlja vse vrste mandljev, kakao, pecivo

na preprodajalce, oblasti, nakupne družbe po najnižjih cenah.

Ceniki na željo.

E. P. FRANKL, Generalrepräsentant,
Wien I., Biberstrasse 26.

STANOVANJE

z dvema ali 1 večjo sobo s pritliklinami za novembrov termin. Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „novoporočenca/2375“.

Sprejme se takoj

učenec

v večjo špecerijsko trgovino. Ponudbe na upravn. »Slovenskega Naroda« „učenec/2386“. 2386

G. Flux

Gospodsk. ulica 4,

I nadstropje, levo. 2388

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporočila in nameštila le boljše službe iskajoče vsake vrste

kakor
privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znamka.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo brez vbri-gavanja proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju itd., priznan na klinikah in uveljavljen na teh le zdravniških znanstvenih receptarijih za leto 1915. 2190

Berliner Rezept-Taschenbuch für Praktische Ärzte na strani 17 in 128. Berliner Allgem. med. Zentral-Zeitungsrezept-Taschenbuch na strani 5. Budapest Orvosi Zsebnaptár es Köziköny na strani 12 in 153. Prommes Oesterreich. Med. Kal. und Rezept-Taschenbuch na strani 53 in 129. Leipziger und Wiener Therapeutische Leistungen. Let. 1913 na strani 68. Praški receptarij čeških zdravnikov na strani 171. Prager Rezeptarium des Zentralvereines deutsch. Ärzte in Böhmen na strani 172 z opazko: Da es die Magenschleimhaut nicht alteriert, besonders beim längerem Gebrauche wie bei Cystitis zu empfehlen. Schnirers Taschenbuch der Therapie na strani 230. Stein Schneiders Arztlicher Taschenkalendar. Verzeichnis der neuesten Arzneimittel na strani 28. Wiener Rezept-Taschenbuch für praktische Ärzte na strani 17 in 222. Wiener Rezept-Taschenbuch für Zivilärzte na strani 127. Würzburger, die Nebenwirkungen der modernen Arzneimittel. VII. Gruppe Na strani 157. GONOKTEIN ne kvari želodca, na draži ledvic in ne izziva toksičnih exanthem. Dobi se v vseh večjih lekarnah. Skatljica K 6—.

Zahtevajte literaturo in prospekt. Ljubljana: Lekarna Trakozy. Zagreb: Lekarna „Salvator“ 2. Mittelbach, Jelačićev trg. Proizvajal: Farmakološko-kemični laboratorij „HERA“, Praga-Vrbovice 552. Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno zdravstvenega združenja.

Vila z vrtom

se prodaja
Cesta na Rožnik št. 41, Ljubljana. 2408

Kupim dobro ohranjeno popolno

opravo

za spaln. sobo. 2340

Ponudbe na upravn. »Slovenskega Naroda« pod „oprava/2340“.

Žensko

pošteno, ki je vajena domačega dela ter kuhati, ki zna tudi nekoliko računati, z daljšim spričevalom, eventualno tudi pridno začelnico, se sprejme takoj.

Naslov na upravn. »Slovenskega Naroda« pod „pridna/2393“. 2393

Hiša

z gostilno in mesarijo. Proda se iz proste roke hiša, že dobro vpeljana gostilna in mesarija, poleg farne cerkve na deželi. Za informacije pove upravn. »Slov. Naroda«. 2312

Dobro Lovrečan, p. Zavrtje, Stajersko ima na prodaj 100 hektol., starega

VINA

letine 1911, 1914 ter 100 hektol. letine 1915 (Türkenberger) za ceno K 160 do K 2— à liter.

Reflektanti naj se obrnejo s pošto ali osebo na gornji naslov. 2314

Zbirka
avstrijskih zakonov
v slovenskem jeziku.

I. zvezek:
Kazenski zakon
o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodatnim
tiskovnim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novjšimi zakoni kazenskega pravnega obsega.

V platno vezan 6 K;
po pošti 6 K 20 vin.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Francozinja

(rojena Parizanka) in avstrijska državljanka, išče službo kot bona k boljši rodbini. Razume tudi nemško in italijansko. Naslov pove upravn. »Slovenskega Naroda«. 2335

Na prodaj je 2353

: hiša :

ob prometni cesti blizu dolenskega kolodvora, pripravna za vsako obrt. Popraša se Dolenska cesta št. 50.

Išče se oženjeni tesar kot

hišnik

proti dobri plači. 2399

Oskrbništvo Kolizeja, vrata št. 6.

Realec

5. ali višjega razreda v nemščini se išče za dijaka, da bi ga pripravil za sprejem v II. razred. Ponudbe z navedbo časa in plačilnih zahtev pod „R. B./2402“ na upravn. »Slov. Naroda«. 2402

Kontoristinja

ki je spretna strojepiska in zna slov. in nem. stenografijo, se sprejme takoj. Ponudbe na poštni predal 98, Ljubljana. 2404

: Odvetniška pisarna :

na sedežu sodnega dvora, se odda event. se sprejme odvetniški kandidat

že mogoče s substitucijsko pravico. Ponudbe na upravn. »Slovenskega Naroda« pod „odvetniška pisarna/2390“. 2390

Alojzij Senčar,
trgovec s špecerijskim blagom in s deželimi pridelki v Ptaju, sprejme trgovine izučeno 2405

blagajničarko

ki je sposobna tudi za knjigovodstvene in korespondenčne posle. — Pismenim ponudbam naj se priložijo spričevala in fotografija, tudi naj se stavijo zahteve glede plače.

Absolventinja

slovenske trgovske šole, zmožna slovenske in nemške stenografije, sposobna strojepisja, s strokovno trgovsko izobrazbo, išče službo kontoristinje v tovarni ali trgovini.

Gospodje reflektantje naj blagovolijo nasloviti svoja vprašanja na upravn. »Slov. Naroda« pod „št. 72/2397“. 2397

JADRANSKA BANKA

Delniška glavica: K 8.000.000.—.

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1.000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPIJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala:
Trst.

Podružnice:
Bukarešta
Buenos Aires
Kotor
Moskva
Opotica
Peking
Sankt Peterburg
Zagreb

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

Telefon št. 257.

Šole družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Vodstva Ciril - Metodovih šol v Trstu so izdala skupno letno poročilo osemrazredne deške šole pri Sv. Jakobu, osemrazredne dekliške pri Sv. Jakobu in osemrazredne dekliške na Acquedotto, in sicer za šolski leti 1914/15 in 1915/16.

Učiteljski zbor.

Deška šola pri Sv. Jakobu: v šolskem letu 1914/15: Državnih učiteljev v službovanje pri deljenih je bilo 14, učiteljici 2. Od družbe je bilo nastavljenih učiteljev 5, učiteljica 5. Katehetje so bili štirje poleg c. kr. kateheta. V šolskem letu 1915/16: Državnih učiteljev 14, učiteljici 2. Od družbe je bilo nastavljenih učiteljev 5, učiteljica 7. Katehetje, kakor prejšnje leto. Mobiliziranih 1914/15 devet, leta 1915/16 pa sedem.

Dekliška šola pri Sv. Jakobu: v šolskem letu 1914/15: Državnih učiteljic 2. Od družbe nastavljenih učiteljic 10. V šolskem letu 1915/16: jednako število učnih moči. Poleg c. kr. kateheta dva pomožna, prejšnje leto je bil samo eden pomožni.

Dekliška šola na Acquedotto: v letu 1914/15: Državnih učiteljic 3. Od družbe nastavljenih 6. Katehet 1. V letu 1915/16: jednako število.

Kronika.

Deška šola. Šolsko leto 1914/15 je pričelo v neugodnih razmerah normalno sredi septembra. Izbruh svetovne vojne je vplival tudi na to šolo. Učitelji in vojni obveznost so bili poklicani pod orožje, očetje mnogih učiteljev so odšli na bojišče, matere pod bremenom skrbi niso imele one odločnosti, ki je potrebna za vzgojo mladine. Marsikatera družina je zapustila Trst. Vendar se je vpisalo začetkom šolskega leta 845 učencev, med letom se jih je oglasilo še 48, tako da je bilo vseh vpisanih 893, 30 več nego prejšnje leto.

Izmed učiteljev je bilo pozvanih pod orožje sedem, med šolskim letom še dva. Jeden je bil odpuščen iz vojne službe, eden je padel, dva sta bila ranjena.

Šola je štela v celoti 17 razredov. Poskrbelo se je, da je bilo mogoče uvesti redni pouk, samo v prvih dveh razredih je bil uveden znižan urnik po 13 ur na teden. Težje razmere so nastale ob izbruhu vojne z Italijo, vendar je bilo mogoče tudi v onem težkem času, ko so vsi državni učni zavodi v Trstu radi izbruha vojne na bližnji jugozapadni meji države ustavili pouk, na naši šoli vzdržati razmeroma ugodno stanje pouka. Število učencev pa je silno padlo. Izstopilo jih je 231, ki so se razkropili kot begunci v notranje dežele. Kljub neugodnim razmeram, zlasti radi skrbi za prehrano, se je vendar posrečilo, zaključiti leto s primerno dobrim uspehom.

Dne 3. oktobra 1914. je priredila šolska mladina vseh treh šol večer na korist Rdečega križa in onih otrok, katerih očetje so pod orožjem. Učenci so izdelali 173 kg papirnatih podplatov in nabrali 323 kg raznih kovin za vojne namene. Došla je zahvala c. in kr. vojnega ministrstva za to patriotsko delovanje.

V šolskem letu 1915/16 se je vpisalo 810 učencev, med šolskim letom se jih je oglasilo še 111, torej vseh 921. Šola je navzlic skrajno neugodnim razmeram napredovala kvalitativno in kvantitativno. Razširila se je v normalno osemrazrednico in zvišala število učencev; v bistvu in formalno pa bo ta šola poleg učnih načrtov preosnovana v ljudsko petrazredno in meščansko trirazredno.

Dne 1. decembra 1915. se je vršila s sodelovanjem otrok vseh treh šol slavnost 67letnice nastopa vlade našega presvitega cesarja, ki je krasno uspela. V tednu Rdečega križa so nabrali učenci 81 članov, naročili 120 znakov za čepice in 100 slik »Zvesta zaveznika« ter darovali za vojne namene potom hranilnih pušic c. in kr. vojnega ministrstva 188 K 68 vin.

Dekliška šola pri Sv. Jakobu. V šolskem letu 1914/15. se je otvoril sedmi razred. Dne 3. oktobra je priredila šola skupno z deško krasno uspelo šolsko slavnost v Narodnem domu v prid Rdečega križa. Učenke, dati največ iz nižjih slojev, so napele za vojaške v bojnih vrstah 17 parov volnenih dokolenic in 8 parov zapestnic, sešile papirnatih podplatov 4285 parov. Tudi pri nabiranju kovin po pridno sodelovale. V šolskem letu 1915/16 se je otvoril osmi razred. Dne 29. septembra so nabirale učenke razne tkanine v vojne svrhe, prve dni decembra so se udeležile v

gledališču Penice semnja za ročna dela; dobiček se je porabil za bojišče junakom na jugozapadnem bojišču. Šola je izvršila razna lepa dela. Lepo je uspela prireditelj Družbin šol 5. marca v Narodnem domu. Sodelovale so učenke v tednu Rdečega križa. V juniju je krasno uspela v Narodnem domu vpriporitev »V kraljestvu palčkov« s strani vseh Družbin šol. Dekliška šola pri Sv. Jakobu je imela koncem šolskega l. 1914/15 učenk 523, leta 1915/16 pa 623.

Dekliška šola na Acquedotto. V šolskem letu 1914/15. se je otvoril osmi razred. Tudi ta šola se je udeleževala vseh patriotskih prilik in sodelovala pri prireditvah drugih dveh šol. Učenk je bilo leta 1914/15 koncem leta 333, koncem l. 1915/16 pa 483.

Rado Meršek t.

Padel je junaka smrti 11. julija 1915. na jugozapadnem bojišču na koroški meji Rado Meršek, učitelj na deški šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu. Pokojni Meršek je bil rojen v Rocolu iz stare domače tržaške rodbine. Obiskoval je Ciril-Metodovo šolo pri Sv. Jakobu, kjer je pred vojno učiteljeval. Rojen je bil leta 1892. Mlademu junaku časten spomin! — Letno poročilo prinaša na prvem mestu njegovo sliko in topel sestavek v njegov spomin iz peresa g. šolskega voditelja Vrščaja.

Podatki iz letnega poročila jasno kažejo ogromno delo šol družbe sv. Cirila in Metoda na tržaških tleh. Kaj bi bilo z vso to našo dečo, ako bi ne bilo Družbin šol? Zgubljala bi se nam in drugorodci bi se okoriščali z njo. Jeden glavnih stebrov slovenstva v Trstu so šole družbe sv. Cirila in Metoda, ki pa stanejo tudi obilo denarnih žrtev. Kako so potrebne, priča dejstvo, da jim je država poslala v pomoč svoje učitelje, ali Družba mora sama še vzdrževati veliko število učiteljskih sil. Za šole treba denarja. Velika je bila požrtvovalnost Slovencev za šolo pred vojno, v času vojne je pač umevno naših skrbi na vse strani toliko, da se ne more posvečati jednake pozornosti na to stran kakor pred vojno in koliko onih požrtvovalnih Slovencev stoji sedaj v strelskih jarkih in daje življenje za domovino... Podatki iz letnega poročila pa so taki, da vabijo vsakogar, kdor le more, naj bo kjer koli, da naj prispeva po svojih močeh za Družbo, ki vrši tudi v sedanjih težkih časih svojo nalogo s pomočjo svojega vrlega učiteljsstva v vsestranski prid tržaškega slovenstva in je varna straža ogroženi domovini napram tujcu, ki sega tako pohlepno po Trstu. Veliko domovinsko in narodno dolžnost vršijo šole družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu, zato pa je naša dolžnost in dolžnost države, skrbeti zato, da te šole ostanejo in srečno prebijejo vojno, na kar prisilijo Slovencev v Trstu tudi v šolskem oziru novi časi, ko bo naša država izvajala ravnopravnost in delila pravico vsem jednako.

Smetana - Dvořák.

V svojem zadnjem članku (B. Smetanova življenje — tragedija »Slov. Narod« z dne 18. julija t. l.) sem na podlagi zgodovinskih dejstev opisal trnjevo umetniško pot največjega češkega skladatelja, Bedřicha Smetane, kojega nesmrtna dramatiška, simfoniška in druga dela so šele po njegovi smrti začela uživati zaslužno razumevanje, nele v domovini, marveč tudi v vsem glasbenem svetu. Boj proti Smetani in njegovim naprednim glasbenim idejam ni hotel ponehati niti ko ga je usoda udarila z gluho, največjo nesrečo, ki more zadeti glasbenika, niti potem ko je »očeta češke opere« že krila slava, zgodovinska zemlja višegradska.

Se za Smetanovega življenja je stopil v vrsto čeških skladateljev drugi velikani — Anton Dvořák. Stariši so ga namenili za mesarski stan — sam se je v poznejših letih radi tega rad šalil —, toda mikala ga je glasba. Ker se ji je posvetil, je moral v svoji mladosti marsikaj hudega pretrpeti. Da se je mogel preživljati, je igral v orkestrih, zvečer pa doma skladal. Usoda mu takrat ni bila mila. Trideset let je bil že star, a kot skladatelj skoro neznan. Upeljala sta ga šele dunajska glasbenika, znani kritik Hanslick in skladatelj Brahms. Ugajala jima je originalnost Dvořakovih skladb. Po zaslugi prvega je dobil državno ustanovo, da se je v ugodnejših razmerah mogel popolnoma posvetiti skladanju, drugi pa mu je našel v Simrocku založnika za napisana dela. Vesel je bil ta čas za Dvořaka in češko glasbo: podaril je svojemu narodu najlepše plode svojega duha. Namah je bil Dvořák popularen doma in v Nem-

Teh Dvořakovih uspehov se je zlasti veselila protismetanovska Pivodova struja. Zdel se ji je Dvořák izvoljenec, kojega ime je na vsak način hotelo izrabiti proti Smetani. Do čim je bil Smetana odločni zastopnik programe in dramatiške glasbe v naprednem, modernem smislu, je Dvořák reprezentant konservativne smeri, takozvane absolutne glasbe. Izšel je pravzaprav iz Smetanove šole in se h koncu svojega glasbenega delovanja zopet k nji vrnil, toda nasprotniki Smetane so segli po drugem sredstvu, da postavijo Dvořaka, — brez vsake njegove krivde — na čelo protismetanovske struje. Poklicali so na pomoč politiko, spor med Mlado — in Staročehi. Dasi se oba mojstra Smetana in Dvořák nikdar za politiko nista brigala, so Staročehi prištevali Smetano Mladočehom in mu zavidali vsak uspeh. V svojih časopisih so hvalili in v nebo povzdigovali Dvořaka zato, da bi zatemnili delo Smetanovo. Že prej so hoteli najti Smetani konkurenta, ki bi napisal nekako staročesko »Prodano nevesto«. Zaman sta se trudila skladatelj Bloudek in zlasti Šebov, ki je napisal opero »Zmařena svatba«. Njihovi poskusi se zdaleka ne morejo primerjati »Prodani nevesti«. Sedaj so se zatekli k Dvořaku, ki je napisal opero »Dimitrij«, v slogu stare, velike opere. Snov ji je črpal iz ruske zgodovine in hotel podati v vsakem oziru narodno, slovansko opero, kakoršno so hoteli od vsega početka Pivodovi privrženci. Pripravljali so premijero »Dimitrija« z veliko skrbnostjo, da ji zagotovijo velik uspeh — proti Smetanu. Nasprotno pa je glediško ravnateljstvo še isto leto škandalozno uvedlo na oder Smetanovo »Črtovo steno«, da je Smetana spoznal razloček med vpriporitjem svojega dela in Dvořakovega »Dimitrija«. Bilo je jasno, da je glediško ravnateljstvo (takrat v rokah Staročehov) želelo potisniti Smetano v kot in postaviti na prestol češke glasbe Dvořaka. On je zložil res krasne skladbe. »Stabat mater«, »Mrtvaški ženine«, (Svatebni košile) »Sv. Ludmila« pa tudi druge so pravi biseri. Dvořák je najznamenitejši češki skladatelj v komorni in simfoniški glasbi. Njegova melodiška invencija je občudovanja vredna, harmonija orkestrskih barv očarujoča, njegova glasba v resnici simfoniška, toda v operi ni imel sreče. Napisal je poleg Dimitrija še opero »Kralj Milica«, »Vandava«, »Selma sedlak«, »Tvrde palice«, Črta kačja, »Jakobin« »Armida« in »Rusalka«. Le poslednja se je neizmerno priljubila, ostale pa je redko slišati. »Dimitrij« je žel o priliki dunajske mednarodne razstave leta 1892. mnogo manj priznanja kot Smetanova »Prodana nevesta«. Zmago in prvenstvo v češki operi je dosegel vseeno Smetana. Pa tudi v oni panogi, kjer je bil Dvořák največji mojster, namreč v komorni glasbi je Smetana šel zmagovito po novi poti (kvartet »Iz mojega življenja«, dočim Dvořák sledi starim vzorom. Dvořák je še za svojega življenja užil mnogo slave in časti, doma, v Angliji in v Ameriki — bil je tam ravnatelj konservatorija, umrl je priznan in zapustil premoženje, dočim je Smetana, v svojih zadnjih letih doživel mnogo bridkega razočaranja ter umrl kot revež — v zavodu za umobolne. — Smetana je bil velik reformator, ustanovnik češke glasbe, Dvořakovo delo je nadaljevanje Smetanovega, čeprav pod drugim programom. Boj med Smetano in Dvořakovo strujo pa do danes ni končan. Se par let pred vojno je bil mogočno vzplamtel, v prilogi Smetani. — Gotovo je, da sta bila oba mojstra umetnika po božji volji. Postavila sta si neminljiv spomenik s svojimi nesmrtnimi deli: prvi s svojimi klasičnimi glasbenimi dramami, stralnimi, simfoniškimi skladbami. Zagotovila sta češki glasbeni umetnosti znamenito in častno mesto v svetovni glasbeni zgodovini!

Zorko Prelovce (Praga).

Najboljšo uslugo storite svojim dragim na bojišču, če jih naročite na »Slovenski Narod«, ker le na ta način redno dobivajo poročila iz domovine.

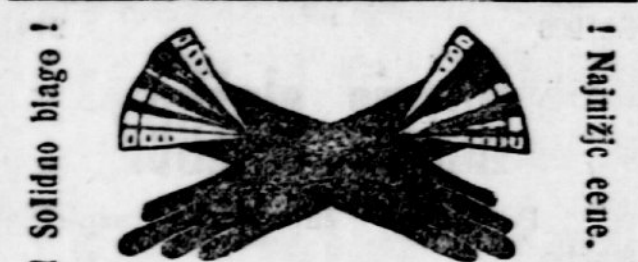

Posebno visoke cene imajo sedaj mešane

cunje in odpadki suknja

katere kupuje v vsaki množini edina tvrdka 2291

Viktorija Panholzer, Pražakova ulica 4. Ljubljana.

M. Schubert preje Bilina & Kasch, Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in glase-rokavice, modno blago za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in material, kirurški predmete. 413

Moderna predtiskarija. Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Najcenejšo dežnike in solnčnike domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov Jos. Vidmar Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Proti zobobolu in gnjilobi zob izborna delujoča dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodilom K 1-20. Po pošti se pošilja najmanj 2 steklenici. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rožljova cesta št. 1. Poleg Franc Jožetovega jubilejnega mosta. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolnišničnih blagin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blaginje v Ljubljani. Melusine-ustna in zobna voda. Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908. Blag. gospod lekarnar! Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem Mato Kaurinovič, kr. poštemešta

Vojnopoštne dopisnice.

K 3-50 za 1000; 100 vojaških ali ljubezenskih K 5-; umetniških razglednic K 6 razpošilja po povzetju 2211

Schleier - jova zaloga razgledale

Dunaj XVI/15, Brunnengasse 67.

Ako ne ugaja, denar nazaj.

Gospodična

zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, želi primerno službo. Kot prodajalka špecerijske stroke ima prakso. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

2374

Vojašine prost kontoarist išče mesta

knjigovodje

Vprašanja na uprav. »Slov. Naroda« pod »knjigovodja/2308«. 2308

Kupi se lepa, dobro ohranjena

otročka postelja

Ponudbe pod »J. M./2337« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

MILO

v zabojih á 60 kg, po 3 K kg se odda. 4 1/2 kg poskusna pošiljatev stane 15 K pri Obernyjaku, Reka. 2327

Pogin za madeže.

Rapid odstrani iz obleke in perila umazanost, barve, maščobo, tinto in druge madeže. S tem prihranite mnogo denarja. Cena 1 1/2, 3 steklenice K 4, 6 steklenic 6 K. — Kémeny, Košice (Kaschau I.) pošt. predal 12/3 c. Ogrsko.

Karel Linhart

urar

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7.

Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur na nihalo s polnim bitjem, stenskih in kuhinjskih ur, budilk.

Nikljaste vojne ure, ure v zapestnicah z radijem kazalnikom ali brez njega, zaloga srebrnih in nikljastih ur »Omega« po najnižjih cenah. 131

Popravila se izvršujejo najbolje.

Ženitna ponudba.

Mlad 28 letni trgovec želi v surho ženitve znanja z 18 — 24 let staro gospodično.

Denar postranska stvar. Le resne ponudbe s sliko, katere se vrne. Zajemnost zajemljena. 2209

Ponudbe na upravništvo Slovensk. pod šifro »Trgovec/2209«

Lepo posestvo

obstoječe iz velikih in dobro nosečih vinogradov in sadonosnikov travnikov, njiv, z gozdom, zidano hišo in gospodarskim poslopjem, eno uro od železniške postaje oddaljeno, je za 64000 K iz proste roke prodati. Vpraša se pri lastniku KAROLU GREGORIČU v Sremljah pri Brežicah ob Savi, Spodnje Štajersko. 2138

Lasne kite

najboljšo kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; »Nerli«, barva za lasne in brade od Dr. Drallea po 2 in 4 K, lasne vode in masti; Sampooon za umivanje las, šminke in puder poulični l. t. d. priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpošlekanja v vojaško službovanje je lokalni odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 11 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Prodajalka

večša železninske in špecerijske stroke,
se sprejme pri tvrdki **Fr. Omerza**
nasl. **Fr. Berjak v Kranju.**
2400

Hiša

v Ljubljani, v sredini mesta v prometni
ulici, s ceno 40.000—50.000 K, se kupi.
Ponudbe s pogoji na upravnistvo »Slo-
venskega Naroda« do 6. avgusta t. l.
2401

Stenice

bolhe, grile, uši, (hišni
mrčes) se z zalego vred
iztrebi z »Mela-tinkuro«. Cena 2 kron,
3 stekl. 5 K, 6 stekl. 8 K. Mrčesni prašek
k temu 1 K 1/2, 3 kartone 3 1/2. **Kemény**
Košice (Kaschau I.) poštni predal
2/2 c, Ogrsko. 2215

VILA

z arondiranim zemljiščem 8 1/2
oralov, v lepi okolici,
je na prodaj.
Pismena vprašanja na upr. »Slov.
Naroda« pod »Vila/2229«.
2229

Vermut vino

najboljše kakovosti se dobi v sod-
skih od 56 litrov naprej po pri-
merni nizki ceni pri 1949
M. Rosner & Co.
v Ljubljani.

Bližajo se veliki dnevi sreče!

V času do 1. februarja 1917 izrebrani bodo glavni dobiki slede-
čih izbornih srečk:

Novih srečk Avstr. rdečega križa 300.000 in 500.000 kron
Zurških srečk 200.000, 400.000 in 200.000 frank.
3% zemljiških srečk iz leta 1880 90.000 in 90.000 kron
3% zemljiških srečk iz leta 1839 60.000 in 100.000 kron

17 žrebani vsako leto! Svota glavnih dobikov 1. 1917:
3.230.000 kron oziroma frankov.

Mesečni obrok samo K 7.— oziroma K 3.75.

Te srečke imajo trajno denarno vrednost in je izguba denarja kakor pri lo-
terijah v slučaju nezrebranja izključena! — Zahtevajte brezplačno
pojasnilo in igralni načrt, hitite z naročili! 2414

Srečkovno zastopstvo 1, Ljubljana.

ZDRAVA KRI!

Kri je splošna hranilna tekočina, iz katere za-
jema telo hranilne snovi. Če nima kri dovolj hrani-
lnih snovi, oslabe vsi udje, in tako se potem
poraja cela veriga različnih bolezni, ki nam ogre-
njujejo življenje.

Jo zlo verigo je treba predrati

in to je mogoče doseči le na eni točki: v hranjenju
kri in njenem izboljšanju.

Jaz sem po dolgoletnem preiskavanju spisal
knjigo, v kateri kažem, kako in na kak način se
kri in soki izboljšajo, kako se povzdigne prehran-
jenje in kako se obvarujemo bolezni ali jih od-
pravimo. 2416

Popolnoma zastonj!

pošljem vsakemu ta dragoceni spis, kdor le piše
ponj. Tudi nudim vsakomur prilžnost, da se pre-
priča, na kak način je to možno, ne da bi le vi-
narja izdal. A pišite takoj!

Eksped. lekarne pri operi, Budimpešta VI, odd. 456.

Sprejme se takoj vojaški strojnik

ki je tudi izkušen ključavničar. Ponudbe
z zahtevo plače na: 2860

Delniška pivovarna,
Laški trg, Stajersko.

Mlad
prodajalec

prodajalka

manufakturne ali galanterijske stroke se
tako sprejme. Zahteva se znanje nemščine
in slovenščine. Ponudbe z zahtevo plače in
referencami pod »zaupanje/2403« na upr.
»Slovenskega Naroda«. 2403

500 kron!

Vam plačam, ako moj uni-
čevalec korenin **Ria balzam**
ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših
kurjih oči, bradavic, obličnicov.
Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K,
3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 5.50. Na
stotine zahvalnih pism in priznanj. **Potom**
nog, rok, pasuše naglo odpravi lita-prašek.
Cena 1 1/2 krone, 3 škatljice 3 1/2 krone.

Kemény, — Košice (Kassa) I Postfach
12/824, Ogrsko. 1930

St. 900 2405

Razpis službe.

Podpisano županstvo razpisuje
službo

obhodnika.

Mesečna plača 100 K. Kmečkega dela
zmožnim se nudi postranski zaslužek.
Nastop službe takoj.

Županstvo občine Maklo na Gorškem,
dne 27. julija 1915.

Štampilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij

Ljubljana, Dvorski trg št. 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

K 1-20 K 1-20

Sablona s 16 monogrami, pri-
merna za namizno prto, servi-
eto, žepne robce in vseh vrst
perila se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalet
strelododov, ter instalater vodododov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporočila se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrliljem z

asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Natschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in
uradniške
uniforme:
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporočila svojo veliko izber

dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Za novembra. termala se odda v viš

obstoječe iz 4 sob s pritliklinami.
Poizve se v v Levstikovi ul. 2, pritliklje.
2336

Gozd

zlahtnih kostanjev

se kupi. 2393

Ponudbe na: 2393

Aleks. Rosenberg,

Gradec, Annonstrasse št. 22.

Kupi se na Dolenjskem ali Spodnjem

Štajerskem

graščina

ali večje kmetsko 2359

posestvo

sestoječe po večini iz njiv in travnikov.

Ponudbe naj se pošiljajo pod »D. M./

2359« na upravnistvo. »Slov. Naroda«.

Kupujem in prodajam ali v ko-

misijsen vzajem samo

starinske stvari

in tudi 1145

staro zobovje.

Albert Derganc, brivec in starinar,

Franciskanska ulica št. 10, Ljubljana.

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali
plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam
vsled gašenja, podiranja poslopij in proti
škodam vsled odnašanja premičnih stvari, na-
dalje proti požarnim škodam živine, zalogo
vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pri-
delke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in
kijajo v poslopjih in kopcih;
- proti škodam vsled slučajnega uditja zrcalnega
stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri
prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinstva vloma in vsled
tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nevarnostem, na-
dalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih
podjetij, občin, lekarnejev, hišnih posestnikov,
voznikov, lovcev itd.

Natančneje pojasnila daje radevoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica št. 1.

30

V naročbo priporočamo

prvi slovenski leposlovni mesečnik

LJUBLJANSKI ZVON

kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“

„Ljubljanski zvon“

„Ljubljanski zvon“

šteje med svojimi sotrudniki
naše najboljše pripovednike,
pesnike in kritike;

poroča nepristransko o vseh
važnejših slovenskih in slo-
vanskih književnih novostih;

si je tekom svojega 33 let-
nega izhajanja pridobil v na-
šem slovstvu odlično mesto.

Naroča se:

Upravnistvo „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflova ul. 5.

Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 126

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodnje
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vznož-
ju, tkanati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Zajamčen uspeh. Tisoče zadovoljnih pism na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

Dr. A. Rixa kreme za prsi oblatveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 330, velika pušica, zadostna za uspeh K 880. Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Lankierergasse 6/2. Zaloge v Ljubljani: drogeriji Kanc in „Adrija“.

Nobenega povika cen radi obilo zalogo.

Britve, vefine kakovosti, takoj za uporabo, brušene a K 3. 4. 5. 6.

Brivski aparati, S. Gillette, v elegantnem nikeljastem etuiju s 6 rezervnimi klinami K 6.— in K 880; v finih kasetah z ogledalom, čopičem itd. s 6 klinami K 7-50 in 12 K.— Najboljše in **specijalne garancijske klinice** tucat K 360.

In **Solinger stroji** za striženje las z dvema česaloma K 7-50. Pošilja po povzetju. Vojno poštne pošiljave proti vposlatvi zneska v naprej z dodatno 1 K za porto.

Specijalna trgovina za solinske jeklene predmete

A. WEISSBERG, Dunaj II., Untere Donaustrasse, 23/III., oddelek IV.

Katalogi in zaznamki en gros za prodajalce gratis. Slovenska korespondenca. Zastopniki se iščejo.

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter

apretura sukna

Ljubljana, **Anton Boc** Glince, Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46. se priporoča. Najnižje cene.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1. Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

: G. F. Jurásek :

uglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil

v Ljubljani, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev.

2073 **Ugodna zamena in 10 letno jamstvo.**

Specialni zavod za uglaševanje ter popravila vseh glasbil.

Uglaševalec v „Glasbeni matici“ ter v vseh slovenskih zavodih.

Svoje častite odjemalce

vljudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevcik

puškar in trgovec z orožjem v Ljubljani.

Največja zaloga novih in najmanjših otroških vozičkov in navadno do najmanjših žime.

M. Pakič

v Ljubljani. Posrednik v posredovanju za posredovanje.

Franc Furlan

naslednik Paschingove vdove

ključavničarstvo

in **zaloga štedilnikov**

se nahaja: 125

Ambrožev trg šte. 9.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1848.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4. Sprejemališče Selenburgova ulica št. 3. Postrežba točna. Solidne cene.

NAJBOLJŠE PERILO

lastni izdelek.

C. J. HAMANN

Mestni trg 8. Ljubljana

PEGE rdečina na obrazu in rdeč nos, ogrci, prišči, gube in ohlapna koža vse napake polti odpravi z jam. staropreiskušena

dr. A. Rixa pasta Pompadour.

Popolnoma neškodljivo. Poizkušnja K 1—, veliki lonček K 330. Dr. A. Rixa biserno mleko, tekoč puder, rožnat, bel in naravno rumen, steklenica K 330. Diskretno razpošilja Dr. A. Rix, kosm. labor. Dunaj IX., Lankierergasse 6/2. Zaloge v Ljubljani: drog. A. Kanc, drog. „Adrija“.

:: Najnovejša izbira ::

umetniških in drugih

razglednic

pismenega papirja in vseh pisarniških in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA

Ljubljana Prešernova ulica šte. 7.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

vozni koles. Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za voženje v hiši. Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA

Prešernova ulica šte. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Koncem leta 1915 je imela vlog K 48.500.000—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka. Hranilnica je **pupillarno varna** in stoji pod kontrolo **c. kr. deželne vlade.**

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike. Poseja na zemljišča in posloplja na Kranjskem proti 5% izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1% oziroma 1/2% odplačevanju na dolg.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1915:

K 268,243.476.—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. junija 1916:

K 119,818.048.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojni Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Asicurazioni Generali“).

Delniški kapital in rezerve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — **Opravišče c. kr. razr. loterije** Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. **Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.**

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskrat brezplačno.

Prizojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Kontorist

želi premeniti službo, gre tudi za skladiščarja.

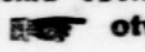
Ponudbe pod „vojaščinu prost 451“, poštnoležje Celje. 2344

Sadjevec

izvrsten, štajerski, ima v zalogi

Ivan Ogrin,

Laverca pri Ljubljani.

Ema Globočnik - Winterhalternaznanja slavnemu občinstvu, da je z današnjim dnem otvorila atelier za:: **predtiskanje** ::

vsakovrstnih ročnih del.

Istotam se dobijo tudi

idrijske čipke.

Ljubljana, Wolfova ulica 1./II.

10 letna garancija. — Največja izbira vseh oprem.

Ponk v vsoznanje brezplačno.

Naslov za pisma:

Jos. Petelinc, Ljubljana,

Sv. Petra nasip št. 7.

Šivalni stroji**JOS. PETELINC-A**

„Gritzner“ in „Afrana“ so res najboljši

za rodbino in obrt, (štikajo) vezejo, (krpajo) mašijo nogavice in perilo.

Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo,

blizu frančiškanskega mostu, 3 hiša, levo.

Krasne umetniške in vojne razglednice

na drobno in debelo

M. Tičar, Ljubljana

I. specialna trgovina in založba razglednic na Kranjskem.

625

Za trgovce priznane največja in najcenejša izbira!

Zahtevanje prospekt.

Vojaške narodne pesmi

za štiri glasove. Izdajatelj 1275

Fran Marolt, učitelj, Ljubljana.

Vezane K 1-50, v platnu K 1-30.

Naroča se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Napredaj je v Škofji Loki večja

! hiša !

z velikim sadnim in zelenjadnim vrtom. — Pojasnila daje dr. Fr. JERALA, odvetnik v Skofji Loki, Gorenjsko. 2292

Milo za pranje

zajamčeno 28 % in 36 %, maščobe, v originalnih zabojih a po nizkih cenah, razpisilja do- kler zaloga, trdka 2357

A. Kušlan,
LJUBLJANA,

Karlovška cesta šte. 15.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

689

M. GELEHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Prodajalci koles in mehaniki!

zahtevajte moj en gros cenik za leto 1916 o kolesih, pneumatikah in drugih kolesnih potrebščinah. Soliden in najcenejši nakup. Slovenska korespondenca.

Tovarniška zaloga koles in šivalnih strojev ter izvozna trgovina.

A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/III oddelek I. 778**Vizitnice**

priporoča

Narodna tiskarna.

POZORI

POZORI

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi: Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Osta- novljeno L. 1912.

Telefon številka 154.

BRATA EBERL

črkostlikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja 121

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica: Igriška ulica šte. 6. Električna sila.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glas. Matice in edini zaprise- ženi strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heltzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stigl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno obvezna garancija. Najomnina najnižja. Zamena najugodnejša. Uglaševanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno lo- jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsi- fikativ in navideznega „pofelma“ pri kričalih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 900.000.

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.